

8. decembra bo referendum o volilnem sistemu

Na zahtevo državnega sveta, 43.710 volivk in volivcev ter 30 poslank in poslancev, je Državni zbor Republike Slovenije 7. avgusta 1996 razpisal predhodni zakonodajni referendum za volitve v državni zbor. Na referendumu bodo v nedeljo, 8. decembra 1996, lahko glasovali vsi državljani Republike Slovenije, ki imajo pravico voliti v državni zbor. Slovenci, ki začasno ali stalno prebivajo v tujini, bodo svoj glas lahko oddali le v primeru, če bodo 8. decembra v domovini. V Občini Ilirska Bistrica bodo volišča z izjemo Rečice (gostilna Škorpion) in Bača (podjetje Javor) na običajnih mestih. Predčasno volišče bo v ilirskobistriškem matičnem uradu, kjer bodo, tako kot na sedežu okrajne volilne komisije, Bazoviška ulica 14, na voljo tudi posebni obrazci.

Na referendumu se bo lahko glasovalo na naslednje načine: • na voliščih, kjer so volivci vpisani v volilni imenik, • po pošti, če bodo volivci najpozneje 7 dni pred izvedbo referenduma sporočili okrajni volilni komisiji, da želijo glasovati na ta način, • na domu, če se volivci zaradi bolezni ali drugih vzrokov (služenje vojaškega roka, zapor, bivanje v domu za starejše občane) ne bodo mogli osebno zglasiti na volišču, vendar morajo v tem primeru okrajni volilni komisiji najpozneje 3 dni pred referendumom sporočiti, da želijo glasovati na domu pred volilnim odborom, • na predčasnih voliščih 3., 4. in 5. decembra 1996.

Velikost glasovnice bo enaka kot na državnoborskih volitvah, volivci pa bomo lahko glasovali o treh referendumskih vprašanjih oziroma treh volilnih sistemih, ki so jih predlagali: Državni svet Republike Slovenije (kombinacija večinskega in proporcionalnega sistema), skupina več kot 40 tisoč volivk in volivcev (čisti dvokrožni večinski sistem) in skupina poslank in poslancev Državnega zbora Republike Slovenije (čisti proporcionalni sistem).

Ker v dveh tednih verjetno ne bo mogoče seznaniti javnosti s predlaganimi volilnimi sistemi - dejstvo je, da večina ljudi sploh ne pozna niti sedanjega načina volitev v državni zbor, kaj šele prednosti in pomanjkljivosti proporcionalnega in večinskega volilnega sistema -, je skoraj verjetno, kot je nekdo dejal, da se bodo "ljudje odločali približno".

Osnovne značilnosti vseh treh predlaganih volilnih sistemov so: • proporcionalni sistem daje glasove zgolj političnim strankam in ne upošteva volivčeve želje, • večinski sistem spodbuja oblikovanje dveh nasprotnih političnih blokov in briše različna politična stališča, volivčovo željo pa uresničuje le navidezno, • kombinirani volilni sistem poskuša združiti prednosti proporcionalnega in večinskega volilnega sistema.

Če bi bil na referendumu 8. decembra, ki ga dr. Ivan Kristan, predsednik državnega sveta, označuje za zgodovinskega, "saj bomo slovenski volivci lahko prvič neposredno odločali o tako pomembnem vprašanju, kot je volilni sistem", izglasovan kombinirani način, bi imel vsak volivec dva glasova.

Prvi glas bi oddal kandidatu iz njegovega volilnega okraja, za katerega bi želel, da ga zastopa v državnem zboru, drugi glas pa bi namenil političnim strankam ali nestrankarskim listam.

Za izvolitev 88 poslancev državnega zbora (2 poslance izvolijo pripadniki italijanske in madžarske narodne skupnosti) bi bilo v Sloveniji oblikovanih 44 volilnih okrajev, v vsakem pa bi bil neposredno izvoljen 1 poslanec. Če v nekem volilnem okraju nobeden od kandidatov ne bi dobil absolutne večine, bi se izvedel še drugi krog volitev med dvema kandidatom z največjim številom glasov. Preostalih 44 sedežev v državnem zboru bi si razdelile stranke in nestrankarske liste po proporcionalnem načelu.

Številne države v svetu (Nemčija, Italija, Japonska, Nova Zelandija, Madžarska) so že, ali pa se na to pripravljajo, opustile čisti proporcionalni ali čisti večinski sistem, zato je predlog državnega sveta nastajal v skladu z njihovimi izkušnjami in znanjem slovenskih strokovnjakov s področja volilnega sistema. Predlog državnega sveta je podoben nemškemu volilnemu sistemu, ki je znan po stabilnem parlamentu, vendar "gre korak dlje" od njega, saj je predvideno, da drugi glas ne bi bil samo glas za stranko, ampak bi volivec hkrati določil, kateri kandidati z liste naj postanejo poslanci. Kombinirani volilni sistem torej upošteva interese volivcev, saj jim omogoča, da v državni zbor izvolijo kandidata, ki ga poznajo iz svojega okolja, ne glede na njegovo strankarsko pripadnost, in politično stranko, za katero želijo, da je prisotna v državnem zboru. Kombinirani volilni sistem torej ne "razoseblja" volivčeve želje in ne povzroča "nepotrebne politične polarizacije".

Volivci se bomo 8. decembra 1996 lahko opredelili o vseh treh možnostih ali pa o nobeni, saj bomo imeli samo en glas "ZA" in kar tri "PROTI". Glasovnica bo veljavna le v primeru, če glas "PROTI" ne bo uporabljen hkrati z glasom "ZA" pri istem vprašanju. Referendum bo uspel, če bo eden izmed treh predlaganih volilnih sistemov dobil polovico glasov udeležencev.

Vladimir Čeligoj je poslanec Državnega zbora Republike Slovenije

Državnoborske volitve so za nami. Liberalna demokracija Slovenije (LDS) je dobila 25 sedežev v parlamentu, Slovenska ljudska stranka (SLS) 25, Socialdemokratska stranka Slovenije (SDS) 16, Slovenski krščanski demokrati (SKD) 10, Združena lista socialnih demokratov (ZLSD) 9, Demokratska stranka upokojencev Slovenije (DeSUS) 5 in Slovenska nacionalna stranka (SNS) 4. Medtem ko strankarski prvaki iščejo odgovor na vprašanje, kdo je zmagal na letošnjih volitvah, ali stranke slovenske pomladi (SLS, SDS in SKD) ali LDS, je predsednik države v četrtek, 28. novembra, sklical konstitutivno sejo novega državnega zbora. Med devetdesetimi poslanci državnega zbora, vanj je prišel po delitvi mandatov, bo tudi Bistričan Vladimir Čeligoj (SDS), ki je v 7. volilnem okraju s sedežem v Ilirski Bistrici zbral 20,86% glasov.

Uradni izidi volitev na Bistriškem kažejo, da je največ glasov dobil kandidat SLS Jan-ko Tedeško (1752 glasov ali 20,92%), vendar mu zmaga v 7. volilnem okraju ni zadostovala za sedež v parlamentu. Le 5 glasov manj je zbral Vladimir Čeligoj (SDS), za njima pa so se uvrstili župan Stanislav Prosen (LDS), ki je dobil 14,71% glasov, Zlatko Jenko (ZLSD; 12,93%), Franc Lipolt (ZZP; 11,83%), Ljubomir Cvitančič (SKD; 5,35%) in Dimitrij Grlj (DeSUS; 3,52%). Za ostale strankarske liste in nestrankarske kandidate se volivci niso odločali, saj ni nobena presegla 2% glasov. Stranke slovenske pomladi so na Bistriškem dobile skoraj toliko glasov kot v državi, LDS pa precej manj.

Zahvala volivcem

10. novembra 1996 smo se na državnoborskih volitvah odločili o tem, kateri kandidati bodo postali poslanci slovenskega parlamenta v naslednjem štiritletnem obdobju. Vsem 1747 volivcem, ki ste se odločili dati Vaš glas meni in s tem dosegli, da sem izvoljen v Državni zbor Republike Slovenije, se iskreno zahvaljujem.

Zavedam se, da me čakajo velike odgovornosti, toda prepričan sem, da bom s svojim delom potrdil Vaše zaupanje.

VLADIMIR ČELIGOJ,
Vaš poslanec v Državnem zboru
Republike Slovenije

Vladimir Čeligoj se je rodil 6. junija leta 1954 in je diplomirani zgodovinar. Od leta 1979 do 1985 je bil tajnik Zveze kulturnih organizacij oziroma takratne Kulturne skupnosti Il. Bistrica. Ko si je pridobil zunanjetrgovinsko registracijo, se je spomladi leta 1985 zaposlil kot zastopnik Radenske za področje Kvarnerja. Na lokalnih volitvah leta 1994 je bil kot nosilec liste tedanje SDSS izvoljen v ilirskobistriški občinski svet in postal predsednik njegovega odbora za gospodarstvo, kmetijstvo, drobno gospodarstvo in turizem. Svetnik bo ostal še naprej, saj ne bo živel v Ljubljani. Je tudi tajnik Društva za krajevno zgodovino in kulturo Il. Bistrica in avtor zgodovinskih prispevkov, ki so objavljeni v Notranjskih listih, Primorskih srečanjih in Ilirskih temah. V državnem zboru se bo najprej zavzel za ustanovitev srednje šole v Ilirski Bistrici.

Po oblasti oblast!

Življenje povprečnih državljanov Republike Slovenije se tudi po letošnjih volitvah najbrž ne bo bistveno spremenilo, saj se bo morala večina še naprej spopadati z vprašanjem kako preživeti. Obljube kandidatov za poslance v državni zbor so se le malo razlikovale od tistih iz preteklosti, pričakovanja, da bo kdo slišal nekaj, kar še ni, se niso uresničila. Plakatov s smejočimi ali resnimi obrazi ni mogel prezreti nihče. Kandidati so se predstavljali z vidnimi emblemi strank na televizijskih zaslonih, prirejali so predvolilne shode, skratka, s komuniciranjem so delovali na volivce; spodbujali so nas, zapeljevali so nas, obljubljali so nam mogoče in nemogoče, "delovali so na nas, da bi mi delovali".

A resnica ostaja tudi po volitvah ista. Gospodarska recesija, če odmislim "zgodbo o uspehu" za nekatere, ogromno število izgubljenih delovnih mest, sporni primeri lastninjenja družbenega premoženja, "enakost" pred zakonom, bolj ali manj prikrito veselje tistih, ki delo še imajo, a zanj ne dobijo plačila, nezadovoljstvo armade upokojencev, "potrti upi" mlade generacije, ki se z življenjem

pravzaprav šele spopada, vse to in še marsikaj drugega govori o tem, da je v Sloveniji čedalje težje preživeti in da namesto socialne države prihaja do izraza nesluteno razslojevanje njenih državljanov.

Neglede na to, kdo bo mandatar in kakšna koalicija se bo oblikovala v parlamentu, imajo najbrž prav tisti, ki trdijo, da bodo tudi v mandatnem obdobju do prelomnega leta 2000 primitivne in do skrajnosti izčrpane oblike liberalnega kapitalizma obvladovale slovensko družbo z vsemi stranskimi posledicami, na drugi strani pa obstaja bojazen, da se del novoizvoljene in desno orientirane oblasti ne bo odpovedal ukvarjanju s posledicami "kužnih bolezni" dveh političnih vladavin, ki sta vsaka po svoje pripeti na strani slovenske zgodovine.

Zato ne gre dvomiti v to, da se bodo nadaljevale tudi oblike odpora proti oblasti s serijo nasprotovanj. Kritika se bo še naprej odražala v tistih primerih, ko se bodo nekatere dejavnosti opravljale nad posamezniki, ki jih v nobenem primeru ne bo zanimala oblast, ampak glavni in neposredni sovražnik - preživetje! Vse to so v bistvu boji, ki

se najbolj zaostrijo takrat, ko v družbi nekaj škriplje, ko postane posamezniku zaradi systemskega razločevanja življenje v skupnosti vprašljivo, ko mu je onemogočena prihodnost s povsem sprejemljivimi in tudi za oblast želenimi učinki.

Demokracija, v kateri vlada večina, ki si-cer manjšini v nobenem primeru ne krati pravice do mnenja, v kateri odloča politika namesto strokovnosti, v kateri si izvoljeni predstavniki ljudstva jemljejo pravico, da sami odločajo o višini svojih prejemkov in o tem, koliko časa bodo morali še delati, v kateri so velikemu delu mladih zaprta vrata, je za mnoge brezsrčna vladavina. In kdo pravi, da ima večina vedno prav?

Posamezniki, ki bodo še naprej odvisni in podložni drugim zaradi lastnega preživetja, se bodo upirali tudi tej oblasti; upirali se bodo oblikam različnih dominacij, izkoriščanju, postavili se bodo proti tistim, ki jih vežejo nase. Polje dominacije in sredstev, s katerimi država že od nekdaj ščiti predvsem državo in ne državljanov, bo ostalo nespremenjeno, ker ne jeseni. Upanje, da bo nova oblast drugačna od prejšnje je jalovo, saj bo, čeprav nekoliko preoblečena, kmalu "spravila v pogon razločevanja, ki so hkrati njeni pogoji in rezultati".

B. Zidarič

PAPIRNICARNA
LineaArt

6250 Ilirska Bistrica • Bazoviška 19 • 067/42-077
ODPRTO NON-STOP OD 8⁰⁰ DO 18³⁰

SPOŠTOVANI KUPCI!
V MESECU DECEMBRU
SMO VAM PRIPRAVILI ŠIROK IZBOR
NOVOLETNIH IN POSLOVNIH DARIL,
ČESTITK TER OKRASKOV.

VELIKA IZBIRA IGRAC: plastelini Play doh, puzzle (od 35 do 5000 kom.), pliš, najnovejše družabne igre (BOOGLE, MIŠELOVKA, UGANI KDO ...), kocke (CLIP, TRIBLE ...), pobarvanke, flomastri, tablice pišibriši...

NOVOLETNI OKRASKI: za lokale, poslovne prostore in dom, pestra paleta balončkov, okrasnih trakov, novoletnih jelk (okrašenih in neokrašenih), božičnih venčkov, ikeban, špic za jelke, svečnikov, novoletnih svečk, keramičnih hišic, figuric, lučk ... Za izdelavo jaslic imamo prazne in polne hlevčke, figurice, ovčke ... Za okrasitev lokalov in prostorov nudimo plastične Dedke mraze (80 x 60 cm), snežene može, razne napise, okrasne trakove...

POSLOVNA DARILA: velika izbira rokovnikov, stenskih in namiznih koledarjev, namiznih podlog, kompletov kemičnih svinčnikov in peres, navadnih kemičnih svinčnikov, vžigalnikov...

NOVOLETNE ČESTITKE IN RAZGLEDNICE: več kot 150 različnih motivov, UNICEF-ove čestitke in razglednice, male čestitke za darila...

VELIKA IZBIRA NOVOLETNIH DARILNIH VREČK
(TUDI ZA STEKLENICE), PAPIRJEV, MAŠNIC ...

Uradni izidi volitev v Državni zbor RS (2. volilna enota, 7. okraj - Ilirska Bistrica)

ZAP. ŠT.	VOLIŠČE	V IMENIKU	GLASovalo	%	NEVELJAVNE	VELJAVNE	1. LIPOLT FRANC ZPP	2. JENKO ZLATKO ZLSD	3. ČELIGOJ VLADIMIR SDS	4. RENER EGON KSU	5. GABRIČ BORIS LS	6. NOVAK KARLO DRAGO NSD	7. RUDOLF ŠIMAC	8. CVITANIČ LIJUBOMIR SKD	9. VOLLMEIER IVAN RZS	10. VOLK MILAN ZELEN	11. NEMEC ANGEL DS	12. RAŽEM MILAN SNS	13. GRUDEN IGOR ZA	14. DOLINAR VLADIMIR SND	15. BREČELI MARKO	16. GRUJ DIMITRIJ DKSUS	17. MARTINČIČ FRANC SOPS	18. FOTOKAR MATIJA	19. PROSEN STANISLAV LDS	20. TEDEŠKO JANKO SLS
1	KS IL. BISTRICA	752	535	71.10	26	509	89	84	99	5	4	4	1	17	0	8	9	14	1	2	4	15	7	0	91	55
2	GASILSKI DOM	323	242	74.9	10	232	30	38	28	0	3	3	2	15	1	3	4	3	1	0	1	16	1	0	24	59
3	CENTER ZA SOC. DELO	413	310	75.1	22	288	36	58	48	2	1	0	1	17	2	6	7	5	1	0	1	13	4	0	44	38
4	OŠ D. KETTE	327	243	74.3	21	222	27	45	46	0	0	1	0	7	0	5	1	12	1	1	7	12	1	1	62	34
5	OŠ D. KETTE	473	336	71.0	28	308	42	59	48	1	0	4	1	18	0	4	7	6	1	0	1	13	5	0	63	87
6	GLASBENA ŠOLA	654	499	76.3	18	481	45	50	144	1	2	4	0	49	1	4	4	7	1	0	0	15	0	0	77	58
7	AMD	783	545	69.6	37	508	72	87	114	4	3	9	4	20	0	14	10	13	1	1	6	15	0	0	77	58
8	JASEN	212	170	80.2	14	156	29	14	43	0	1	1	0	3	0	1	4	5	0	0	1	1	0	0	25	27
9	VRBOVO	261	207	79.3	33	174	39	14	62	3	0	1	0	17	1	2	1	2	0	0	0	4	1	0	4	23
10	VRBICA	116	116	100.0	17	99	25	16	17	0	0	0	1	3	2	2	0	0	0	0	0	4	0	0	11	19
11	JABLANICA	132	126	95.5	21	105	18	11	15	1	0	1	0	5	1	2	0	0	0	1	0	2	0	0	10	33
12	KUTEŽEVO	228	168	73.7	22	146	11	16	24	0	1	3	0	9	1	0	5	1	0	0	0	6	0	1	39	29
13	TRPČANE	101	86	85.1	15	71	9	15	15	1	0	1	0	3	0	1	2	1	0	0	0	0	0	0	12	11
14	ZABIČE	263	203	77.2	35	168	17	21	21	3	0	0	2	4	0	3	2	6	1	1	3	4	0	0	32	48
15	PODGRAJE	240	208	86.7	21	187	46	10	25	3	0	1	0	11	0	4	1	6	0	1	1	4	0	0	23	43
16	SUŠAK	78	69	88.5	9	60	22	9	7	0	0	1	0	2	1	2	0	1	1	0	0	11	2	0	3	8
17	NOVOKRAČINE	222	201	90.5	25	176	16	39	25	0	2	1	0	10	0	5	2	0	0	0	0	3	0	0	35	23
18	JELŠANE	236	176	74.6	19	157	29	23	15	1	1	0	0	15	1	4	0	2	1	1	1	15	3	0	24	21
19	DOLENJE	178	135	75.8	20	115	37	10	15	3	0	2	1	7	1	4	0	1	0	2	0	4	0	1	10	17
20	VELIKO BRDO	114	103	90.4	3	100	33	7	16	0	0	1	2	1	0	0	1	0	0	0	0	4	0	1	5	29
21	M. BUKOVICA	132	99	75.0	4	95	15	8	14	0	0	0	0	7	0	2	0	2	0	0	0	4	0	2	14	27
22	KOSEZE	304	250	82.2	11	239	25	22	69	1	0	1	1	5	0	14	2	3	1	1	1	12	4	0	32	46
23	V. BUKOVICA	147	136	92.5	9	127	26	11	44	0	0	0	0	11	0	0	0	3	1	1	0	12	4	0	9	23
24	SOZE	27	25	92.6	0	25	0	4	12	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	6
25	D. ZEMON	366	264	72.1	30	234	28	22	53	0	0	3	1	11	0	6	9	3	2	0	2	3	2	1	32	56
26	G. ZEMON	84	64	76.2	10	54	6	3	3	0	0	4	0	4	0	5	0	1	1	0	1	1	0	1	9	15
27	PAVLICA	40	36	90.0	0	36	0	7	0	0	0	3	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	16
28	STAROD	44	42	95.5	4	38	3	0	10	0	1	0	1	4	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	6	12
29	PODGRAD	478	396	82.8	37	359	20	21	85	5	0	2	1	25	0	8	3	9	2	1	4	14	6	0	78	75
30	PODBEŽE	102	87	85.3	9	78	3	7	10	1	1	1	1	11	0	2	0	1	0	0	0	4	1	0	16	10
31	RAČICE	120	117	97.5	21	96	4	15	32	2	1	0	1	1	4	3	1	0	3	0	0	4	1	0	6	18
32	SABONJE	78	63	80.8	14	49	9	1	19	0	0	1	0	2	0	1	0	0	1	0	1	0	0	0	4	10
33	HRUŠICA	222	215	96.8	38	177	6	20	50	1	0	3	0	14	0	6	1	7	0	2	1	4	1	0	33	28
34	PREGARJE	345	282	82.0	41	241	13	88	18	1	1	4	1	6	1	4	0	6	0	4	0	5	1	1	27	60
35	PRELOŽE	56	46	82.1	5	41	0	12	1	0	0	2	0	1	0	1	0	6	0	4	0	1	0	0	12	11
36	ZAJELŠJE	47	47	100.0	2	45	1	3	5	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	33
37	TOMINJE	97	70	72.2	7	63	19	8	9	0	2	1	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	8	12
38	HARIJE	222	165	74.3	23	142	16	17	43	1	2	2	0	2	0	1	2	2	0	0	1	1	0	0	13	39
39	REČICA	398	306	76.9	24	282	43	19	79	1	1	1	0	24	2	1	0	0	0	0	1	1	0	0	10	44
40	OSTROŽNO BRDO	92	90	97.8	11	79	0	4	10	0	2	2	1	2	0	0	0	0	0	0	4	5	3	0	14	85
41	JANEŽEVO BRDO	20	18	90.0	0	18	3	2	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	10	44
42	KILOVČE	45	45	100.0	4	41	1	6	5	2	0	7	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	9
43	BITNJA	100	97	97.0	14	83	8	5	11	0	0	4	0	3	0	1	0	0	0	0	0	3	1	0	6	10
44	RATEČEVO BRDO	28	27	96.4	3	24	2	3	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	27
45	PREM	149	122	81.9	8	114	4	24	16	0	0	7	0	3	0	2	1	3	0	0	0	2	1	0	3	6
46	ČELJE	49	47	95.9	8	39	1	13	2	0	0	1	1	1	0	2	1	1	0	0	0	2	1	0	12	39
47	SMRJE	100	89	89.0	3	86	5	3	24	0	0	0	0	1	0	3	0	4	1	0	0	1	2	0	4	39
48	TOPOLČ	256	186	72.7	21	165	15	23	31	0	1	1	0	7	0	3	2	2	1	2	1	9	0	1	16	50
49	MEREČE	57	50	87.7	3	47	3	6	18	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	8	5
50	PODSTENJE	57	56	98.2	3	53	9	4	23	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	6	7
51	ŠEMBIJE	194	175	90.2	19	156	9	22	71	0	0	4	0	3	0	5	0	5	0	0	0	3	0	1	13	20
52	KNEŽAK	421	332	78.9	47	285	9	25	33	3	0	3	1	27	0	4	4	9	0	0	1	10	1	2	75	78
53	BAČ	372	325	87.4	28	297	8	16	73	0	1	9	1	15	0	3	2	6	0	0	3	18	4	1	47	90
54	KORITNICE	163	149	91.4	18	131	0	6	24	0	0	2	1	3	0	1	2	8	0	2	1	2	1	3	43	32
55	POSEBNI IMENIK PREDČASNO VOL. VOL. PO POŠTI	61	45		2	43	3	5	12	1	1	1	0	3	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	7	8
SKUPAJ		11.579	9.271	80.1	898	8.373	991	1.083	1.747	49	33	110	27	448	20	152	91	165	21	23	53	295	60	21	1.232	1.752
56 VOLIŠČ				ODSTOTKI			11.83	12.93	20.86	0.59	0.39	1.31	0.32	5.35	0.24	1.82	1.09	1.97	0.25	0.27	0.63	3.52	0.72	0.25	14.71	20.92

VOLITVE V SVETE KRAJEVNIH SKUPNOSTI

OBČINA ILIRSKA BISTRICA
OBČINSKA VOLILNA KOMISIJA

Datum: 11. november 1996

Na podlagi 2. odstavka 90. člena Zakona o lokalnih volitvah (Uradni list Republike Slovenije št. 72/93, 7/94 in 33/94) je Občinska volilna komisija na seji dne 11. novembra 1996 sprejela naslednji

SKLEP

1. Izid volitev v svete krajevnih skupnosti Občine Ilirska Bistrica se objavi v časopisu Snežnik.
2. Izvoljeni so bili naslednji kandidati (seznam je priloga tega sklepa).
3. Razpišejo se naknadne volitve v volilnih enotah Hrušica, Male Loče, Bač, Trpčane in Zarečica.
4. Naknadne volitve se izvedejo 8. decembra 1996.

OBČINSKA VOLILNA KOMISIJA
predsednik:
Mitja Škerlavaj

Seznam izvoljenih kandidatov

I. KS BITNJA: Slavko Slavec, Valter Frank, Vojko Frank, Anton Boštjančič, Danijel Polh;
II. KS DOLNJI ZEMON: Anton Primc, Jože Šircelj, Franc Vrh, Drago-Jozef Vrh, Albin Brožič, Emil Vičič;
III. KS HARIJE: Miroslav Rojc, Bojan Mahne, Roman Hrvat, Alojz Gombač, Igor Zadnik, Joško Jagodnik, Ivan Kocjančič;
IV. KS HRUŠICA: ni bilo kandidatov;
V. KS ILIRSKA BISTRICA: Miran Šepc, Marjan Boris Kalčič, Jožef Vičič, Marija Šlenc-Zver, Saša Batista, Sonja Koren-Čeligoj, Anton Jadran Jenko, Jožef Rosa, Miran Penko, Simon Šajn, Nives Škrli;
VI. KS JELŠANE: Branko Udovič, Romano Brozina, Božidar Čekada, Dragotin Čekada, Anton Saftič, Bojan Gulja, Jadran Ujčič;
VII. KS KNEŽAK: Vojko Mihelj, Anton Škrli, Darko Urbančič, Anton Prosen, Bojan Novak, Stojan Tomšič (na Baču ni bilo kandidatov);
VIII. KS KOSEZE: Jadran Zevnik, Janko Jagodnik, Vinko Božič, Stanislav Boštjančič, Mirko Grli, Jože Škrli, Nedeljko Dolgan;
IX. KS KUTEŽEVO: Franc Maljevac, Danilo Štemberger, Stanislav Prosen (v Trpčanah ni bilo kandidatov);
X. KS NOVOKRAČINE: Boris Rutar, Josip Štemberger, Franc Ružič, Boris Valenčič, Božidar Štemberger, Josip Suštar, Branko Rutar;
XI. KS OSTROŽNO BRDO: Ivan Valenčič, Anton Volk, Jadran Medved;

Na podlagi določil 16. člena statuta Občine Ilirska Bistrica (Uradne objave št. 18/95) je Občinski svet Občine Ilirska Bistrica na seji dne 29. 10. 1996 sprejel

PRAVILNIK

o pogojih, načinu in kriterijih za pridobitev sredstev za pospeševanje in razvoj drobnega gospodarstva in podjetništva v Občini Ilirska Bistrica

1. člen

S tem pravilnikom se določajo pogoji in postopek za pridobitev sredstev za pospeševanje in razvoj drobnega gospodarstva, podjetništva in turizma v Občini Ilirska Bistrica.

2. člen

Sredstva za pospeševanje drobnega gospodarstva, podjetništva in turizma se zagotavljajo iz občinskega proračuna in drugih virov, njihovo višino pa določa občinski svet z odlokom o proračunu za tekoče leto in se dodeljujejo kot posojila ali subvencioniranje obrestne mere za najeta posojila.

3. člen

Sredstva se dodeljujejo za naslednje namene:

- povečanje zaposlovanja oziroma pridobitev novih delovnih mest za delavce s področja Občine Ilirska Bistrica,
- posodobitev in razširitev obstoječih proizvodnih in storitvenih kapacitet,
- nakup oziroma posodobitev opreme in zagonske stroške,
- nove proizvodne in storitvene programe,
- nakup, graditev, prenovo in adaptacijo poslovnih prostorov,
- urejanje oziroma nadomeščanje proizvodnje z novimi ekološkimi programi,
- investicije za varčevanje z energijo in okolju prijazne proizvodne dejavnosti.

4. člen

Za posojila oziroma subvencioniranje obrestne mere lahko zaprosijo naslednji prosilci:

- podjetja v zasebni in mešani lasti z najmanj enim zaposlenim delavcem (enote malega gospodarstva),
- samostojni podjetniki,
- občani, ki so pri pristojnem upravnem organu vložili zahtevo za izdajo obrtnega dovoljenja oziroma na pristojnem sodišču priglasi za vpis v sodni register in predložili vse predpisane dokumente za ustanovitev obratovalnice oziroma podjetja.

Sedež obratovalnice oziroma podjetja ter poslovni prostori morajo biti na območju Občine Ilirska Bistrica.

5. člen

Sredstva se prednostno dodelijo prosilcem, ki poleg pogojev, ki jih zahteva banka oziroma druga pravna oseba, katere združuje sredstva za pospeševanje in razvoj drobnega gospodarstva, ter ta pravilnik, v največji meri izpolnjujejo še naslednje kriterije:

- ustanavljajo nove proizvodne in storitvene kapacitete in ustvarjajo možnosti zaposlitve za nedoločen čas,
- opravljajo oziroma bodo opravljali dejavnosti, ki so ekološko neoporečne.

Pri enakovrednih programih imajo prednost investicije, ki zagotavljajo večje število delovnih mest.

6. člen

Sklep o razpisu natečaja in razpisnih pogojih za dodelitev sredstev za pospeševanje in razvoj drobnega gospodarstva, podjetništva in turizma sprejme odbor za gospodarstvo, kmetijstvo, drobno gospodarstvo in turizem.

7. člen

Sklep o razpisu natečaja se objavi v sredstvih javnega obveščanja in mora vsebovati:

- znesek sredstev, namenjenih za posojilo oziroma za subvencioniranje obrestne mere,
 - namene, za katere se dodeljujejo sredstva po natečaju,
 - navedbo, kaj mora prošnja vsebovati in kdo lahko v natečaju sodeluje,
 - višino obrestne mere za posojila ter stopnjo subvencioniranja obrestne mere,
 - najdaljšo dobo vračanja posojila,
 - rok za vložitev zahtev, ki pa ne sme biti krajši od 15 dni od dneva objave razpisa,
 - naslov, na katerega se vložijo tožbe,
 - navedbo dokumentacije, ki jo mora prosilec predložiti:
- a) investicijski program ali poslovni načrt,
 - b) druge listine oziroma dokumentacijo, ki jih določi odbor za gospodarstvo, kmetijstvo, drobno gospodarstvo in turizem,

- viro financiranja projekta,
- predvidene rezultate programa oziroma investicije,
- rok, v katerem bo sprejet sklep o dodelitvi sredstev in rok, v katerem bo ta sklep po sprejetju poslan vsem prosilcem.

8. člen

Prosilec mora imeti med viri financiranja zagotovljenih najmanj 30% lastnih sredstev. Posojila se odobrava z dobo vračila do 5 let, višina posojila ne sme presegati 50% predračunske vrednosti investicije.

9. člen

Višina obrestne mere za posojila in delež subvencioniranja obrestne mere se določi pri vsakem natečaju posebej, glede na obrestne mere, ki veljajo za tovrstna posojila pri banki, s katero se sklepa pogodba.

Delež subvencioniranja obrestne mere ne sme biti večji od 50%. Posojilo, za katero se subvencionira obrestna mere, je moralo biti odobreno največ leto dni pred objavo razpisa in največ za dobo 5 let.

10. člen

Prošnje sprejema Občina Ilirska Bistrica - oddelek za gospodarstvo in finance.

Odbor za gospodarstvo, kmetijstvo, drobno gospodarstvo in turizem prouči prošnje za razpisana sredstva, pregleda dokumentacijo in sprejme sklep o odobritvi sredstev.

11. člen

Sklep o dodelitvi sredstev mora odbor za gospodarstvo, kmetijstvo, drobno gospodarstvo in turizem sprejeti najpozneje v roku 30 dni od poteka razpisnega roka. Sklep se posreduje vsem prosilcem najkasneje v roku 15 dni po sprejemu. Na sklep odbora je možna pritožba na občinski svet v roku 8 dni od prejema sklepa.

Odbor je dolžan seznanimi občinski svet o delitvi posojil oziroma subvencioniranju obrestne mere.

12. člen

Sklepanje in izvajanje posojilnih pogodb izvaja banka oziroma druga finančna organizacija, s katero župan Občine Ilirska Bistrica sklene ustrezno pogodbo.

13. člen

Posojilna pogodba, sprejeta med posojilodajalcem in posojiljemalcem, mora biti sklenjena v skladu s tem pravilnikom in sklepom odbora za gospodarstvo, kmetijstvo, drobno gospodarstvo in turizem. Poleg bančnih določb mora vsebovati še naslednje:

- obveznost posojiljemalca, da posojilo porabi namensko,
- rok za pričetek poslovanja, če obratovalnica oziroma podjetje še ne obratuje,
- rok, v katerem mora posojiljemalec na novo zaposliti delavce, število delavcev in za kakšen čas, če je bilo posojilo dodeljeno zaradi zagotavljanja novih delovnih mest,
- obveznost, da posojiljemalec v primeru, če ne izpolnjuje katerekoli obveznosti iz posojilne pogodbe, takoj vrne posojilo ali neodplačan del posojila z obrestmi po zakoniti zamudni obrestni meri,
- določbe glede zavarovanja plačila.

14. člen

Posojiljemalec prične črpati posojilo takoj po podpisu in v skladu s posojilno pogodbo in ga mora porabiti najkasneje v treh mesecih. V kolikor ga zaradi objektivnih okoliščin ni mogoče izkoristiti v predvidenem roku, mora v 15 dneh pred iztekom roka obvestiti banko in navesti razloge za podaljšanje roka koriščenja posojila.

15. člen

Po končanem investiranju sredstev, najkasneje pa v roku enega leta od dodelitve sredstev, mora prejemnik sredstev podati poročilo o namenski porabi sredstev odboru za gospodarstvo, kmetijstvo, drobno gospodarstvo in turizem, ki poročilo pregleda in o upravičenosti porabe dodeljenih sredstev poroča občinskemu svetu. Namensko porabo sredstev, pridobljenih po tem pravilniku, in izpolnitev obveznosti lahko preveri tudi banka.

16. člen

V primeru ugotovljene nenamenske porabe sredstev je prejemnik sredstev dolžan takoj vrniti posojilo ali neodplačan del posojila z obrestmi po zakoniti obrestni meri, za obdobje od dneva nakazila dalje.

17. člen

Ta pravilnik se objavi v Uradnih objavah Primorskih novic (19. novembra 1996) in začne veljati naslednji dan po objavi.

Številka: 403-39/96-220
Ilirska Bistrica, 29. 10. 1996

Predsednik Občinskega sveta
Občine Ilirska Bistrica:
Zorko Šajn, dipl. ing.

Na podlagi Odloka o proračunu Občine Ilirska Bistrica za leto 1996 (Uradne objave št. 19/96) in 16. člena statuta Občine Ilirska Bistrica (Uradne objave št. 18/95) ter na predlog Odbora za gospodarstvo, kmetijstvo, drobno gospodarstvo in turizem z dne 07. 10. 1996, je Občinski svet Občine Ilirska Bistrica na seji dne 29. 10. 1996 sprejel

SKLEP

o razpisu sredstev za dodelitev finančne pomoči

- a) za ureditev travnikov
(založno gnojenje, ravnanje terena, čiščenje zarasti, ureditev poti),
- b) za ureditev pašnikov
(založno gnojenje, čiščenje terena, postavitve ograje, ureditev oskrbe z vodo),
- c) za ureditev trajnih nasadov
(čiščenje terena, priprava terena, založno gnojenje, postavitve ograje in opore).

I.

Višina razpisanih sredstev finančne pomoči:

- pod a) 410.508,00 SIT
- pod b) 1.070.000,00 SIT
- pod c) 1.070.000,00 SIT

II.

Upravičenci do sredstev so fizične osebe, ki opravljajo kmetijsko dejavnost na območju Občine Ilirska Bistrica in:

- pod a) do sedaj za te namene še niso prejeli nikakršne finančne pomoči oziroma nepovratnih sredstev ter so z ureditvijo pričeli v letu 1995 in 1996 in imajo že delno urejene travnike,
- pod b) do sedaj za te namene še niso prejeli nikakršne finančne pomoči oziroma nepovratnih sredstev ter imajo urejenih pašnikov v velikosti najmanj 2 ha,
- pod c) so zemljišče uredili v letu 1995 in 1996 oziroma delno uredili v letu 1996 v velikosti najmanj 0,6 ha.

III.

O dodelitvi sredstev bo odločal odbor občinskega sveta za gospodarstvo, kmetijstvo, drobno gospodarstvo in turizem na podlagi mnenja Kmetijske svetovne službe Ilirska Bistrica, ki ga pripravi na podlagi ugotovitve oziroma ocene dejanskega stanja. Odbor bo najpozneje v roku 15 dni po odločitvi dostavil prosilcem sklep o odločitvi, na katerega je možna pritožba na občinski svet v roku 8 dni od prejema sklepa.

IV.

Vloge z vso potrebno dokumentacijo je potrebno oddati najkasneje v roku 30 dni od objave sklepa v Primorskih novicah.

V.

Nepopolne vloge in vloge, ki bodo prispele po končanem razpisnem roku, bodo zavrnjene.

VI.

Prosilci bodo prejeli le delno povračilo stroškov, višina finančne pomoči pa je odvisna od površine urejenih zemljišč prosilcev in predvidenega zneska sredstev za delitev.

VII.

Vlogi s podatki o vlagatelju z obrazložitvijo ter prikazom strukture in vrednosti dosedaj opravljenih del prosilci priložijo dokazilo o izpolnjevanju pogojev za opravljanje kmetijske dejavnosti (potrdilo UE o statusu kmeta), zemljiškoknjižni izpisek ali pogodbo o najemu zemljišča za parcele, za katere prosijo finančno pomoč in izjavo, da niso prejeli sredstev iz podobnega naslova na občinski ali republiški ravni (velja za točki a in b).

VIII.

Prosilci pošljejo svoje vloge z vso potrebno dokumentacijo na naslov: Občina Ilirska Bistrica, Oddelek za gospodarstvo in finance, Bazoviška 14, 6250 Ilirska Bistrica (tel. 067/41-361).

Številka: 408-38/96-220
Ilirska Bistrica, 29. 10. 1996

Predsednik Občinskega sveta
Občine Ilirska Bistrica:
Zorko Šajn

Snežnik

Naslov uredništva: Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica, tel. 067/81-297, fax. 067/41-124
Ustanovitelj: Borislav Zojnovič
Izdajatelj: "GA Commerce", Bazoviška 40
Glavni in odgovorni urednik: Borislav Zojnovič
Uredniški odbor: Dimitrij Bonano, Vojko Čeligoj, Zdravko Debevo, Franc Gombač, Ivko Spelič (predsednik)
Urednik, novinar in lektor: Branko Zidarič
Urednik športne strani: Zdravko Debevo
Tehnični urednik: Raymond Fabjanič
Tisk: "GA Commerce" Ilirska Bistrica
Naklada: 1600 izvodov

GOSPODARSTVO

Nagrada za kakovost Anici Prosen

V podjetju Poliuretani-Plama, ki je v zadnjih letih veliko vlagalo v posodobitev tehnološke opreme, se zavedajo, da je v procesu proizvodnje najpomembnejši človek, zato so se lani odločili, da bodo enemu izmed delavcev podeljevali nagrado za kakovost.

Posebna žirija ni imela lahkega dela, saj je letos prejela kar 7 predlogov (Zlatka Rutar, Rinalda Iskra, Anica Prosen, Željko Bratovič, Jože Frank, Vladimir Smajila, Evgen Ivancič), v Evropskem tednu kakovosti, ki je pod geslom "Zmagujmo skupaj" potekal od 11. do 17. novembra, pa je nagrado za kakovost dobila Anica Prosen, vodja finančne službe iz Obrova, ki je v Poliuretanih-Plami zaposlena več kot 25 let.

sicer ne bi mogli izvažati na tuje trge, kamor prodajo 2/3 proizvodnje. Izdelki Poliuretani-Plame doma niso več v privilegiranim položaju, saj se Slovenija vse bolj odpira tuji konkurenci, kljub temu pa podjetje dosega dobre poslovne rezultate. V zadnjih štirih letih so namenili kar 9% celotnega prihodka ali 12 milijonov DEM za naložbe, po začetnih težavah pa jim je uspel tudi postopek novaflex.

Direktor podjetja Radoš Gregorčič, ki ji Anici Prosen izročil likovno delo Marjana Černigoja iz Nove Gorice, je dejal, da se danes kakovost kot vrednota drugače ceni, kar je pripomoglo k temu, da so v Poliuretanih-Plami hitro znižali število reklamacij. Kljub temu, da v podjetju proizvajajo bistveno bolj zahtevne izdelke kot v preteklosti, se njihova kakovost povečuje, saj jih

Dobri poslovni rezultati podjetja so torej predvsem posledica kvalitetnega dela vseh 240 delavcev. S tem se je strinjal tudi Marjan Tiselj iz Območne gospodarske zbornice Postojna, ki si želi, da bi nagrado za kakovost podeljevala tudi druga podjetja, saj bi kvalitetno delo posameznika hitro vplivalo na sodelavce, vsi skupaj pa bi lahko kakovost prenesli v celoten delovni proces.

**CENJENE OBČANE
VABIMO
V SOBOTO, 30. 11. 1996,
OD 10. DO 12. URE
NA OTVORITEV
PRENOVLJENE TRGOVINE
NA TOMŠIČEVI 6.**

ZA DOBRO POČUTJE
BO POSKRBEL "VINAKOPER".

OB PRIGRIZKU BOSTE LAHKO
POSKUSILI CELO VRSTO RAZLIČNIH VIN.

Vljudno vabljeni

NGP
D.O.O.
TRGOVINA
6250 ILIRSKA BISTRICA, TOMŠIČEVA 6

AKTUALNO

Če še niste, boste kmalu prejeli zloženko Upravne enote Ilirska Bistrica

Upravna enota Ilirska Bistrica, ki deluje od začetka leta 1995, je začela okoli 4.800 gospodinjstvom v občini pošiljati zloženko, v kateri je obilo informacij o tem, kakšne storitve jim ponuja in kje jih opravlja, da bi spoznali njeno vlogo in razliko med UE in drugimi državnimi organi ter občino.

UE so pravzaprav teritorialni organi državne uprave, ki na podlagi zakonodaje opravljajo delo različnih ministrstev na območju ene ali več lokalnih skupnosti tako, da odločajo o upravnih zadevah na prvi stopnji. UE Ilirska Bistrica ima trenutno 29 zaposlenih delavcev od predvidenih 35, ki si v treh oddelkih (upravne notranje zadeve, gospodarstvo, občna uprava in skupne zadeve) ter v krajevnih uradih v Podgradu in Knežaku prizadevajo za to, da bi bili občani in tuji deležniki kakovostnih in hitrih storitev.

Branko Celin, načelnik UE Ilirska Bistrica, je povedal, da spremenjena zakonodaja, ki je marsikaj, kar je bilo prej v pristojnosti občin, prenesla na UE, ljudem še vedno povzroča težave, čeprav so postavljene usmerjevalne table in napisi v občinski stavbi, kjer ima svoje prostore (330 m²). Odnosi UE z občino so bili in so še vedno občutljiva zadeva. Problemi glede prevzema prostorov in opreme obstajajo že od začetka njenega delovanja. UE plačuje občini "sorazmerni del obratovalnih stroškov"; doslej je bila tudi z njenim denarjem obnovljena steha občinske stavbe, sofinancirala je nakup nove telefonske centrale, svoj delež pa bo prispevala še za obnovo stopnišča. UE si prizadeva, da bi bili njeni odnosi z občino korektni, saj opravlja storitve za iste občane (v Občini

Ilirska Bistrica trenutno živi 14.624 prebivalcev), poleg tega pa občini posreduje tudi določene podatke, do katerih je zakonsko upravičena, s pomočjo državnih informacijskih sistemov. Ko bodo informacije o delu UE dostopne tudi na Internetu, bo država še bližje državljanom.

Upravna enota Ilirska Bistrica

Kaj vem
o novi obliki
državne uprave

Priznanje za Mašun

S ciljem, da bi izboljšala urejenost okolja, je Turistična zveza Slovenije od aprila do konca oktobra ocenjevala urejenost slovenskih krajev pod geslom "Moja dežela - lepa, urejena in čista". Po predhodni selekciji na občinski in regijski ravni so komisije ocenjevale kraje, razdeljene v 8 kategorij (večja mesta, srednja in manjša mesta, izrazito turistični kraji, turistični kraji, kraji s prehodnim turizmom, izletniški kraji, hribovski in drugi kraji). V kategoriji hribovski kraji se je gozdna pristava Mašun uvrstila na 2. mesto za Robanovim kotom. Letošnja akcija se bo zaključila 7. decembra s podelitvijo priznanj v Slovenskih Konjicah.

FIZIOTERAPIJA IN TRGOVINA

Rozmanova ul. 1
6250 Ilirska Bistrica
tel./fax: 067/41-156

- zelena zdravila
- čaji in čajne mešanice
- ortopedski pripomočki
- ortopedski vzglavniki
- Chicco program za otroke in otroška hrana
- preventivne in terapevtske kompresijske nogavice
- obvezilni program
- medicinska kozmetika

Zavarovanim osebam izdajamo tehnične pripomočke na naročilnice (recepte).

OŠ Dragotina Ketteja
OE DELAVSKA UNIVERZA Ilirska Bistrica

VABI K **VPISU** V

- **jezikovne tečaje za odrasle**
(ugodne cene - sofinanciranje ministrstva za šolstvo)
- **programe**
- prodajalec
(trgovska šola in prekvalifikacija)
- trgovski poslovodja
(poslovodska šola in prekvalifikacija)

Vpis in informacije:

DELAVSKA UNIVERZA, Jurčičeva 1, tel.: 81-022

OGLAS

Nova trgovina v Lesonitu

Morda je med vami kdo, ki še ne ve, da na Topolu ni več Lesonitove trgovine s pohištvom. Preselili smo se v Lesonit, Nikole Tesle 11.

Še vedno prodajamo različno pohištvo, sedežne garniture, mize in stole, stavbno pohištvo, ladijski pod ter vse vrste pohištvenega okovja. Ponudbo smo še razširili; na zalogi imamo različne iverne plošče in furnir.

Seveda prodajamo tudi vse izdelke iz Lesonitovega programa: vlaknene plošče **ULTRALES**, dekorativne plastične laminatne **MELANIT** in **KONAL**, zidne obloge **POLO** in **DEKOR** z ustreznimi zaključnimi letvicami.

Novost v naši ponudbi so talne obloge **MELALESPod** iz pravega furnirja in **MELAPod** v imitaciji lesa. Prednost teh talnih oblog pred klasičnimi parketi je ta, da je njihova površina dokončno obdelana in zato bolj odporna na obrabo kot parket, montaža pa je hitra in enostavna. Pomembno je tudi to, da so cenejše od parketa.

V novi trgovini Vam posebej priporočamo nakup sedežnih garnitur iz uvoza, delovnih pultov in sobnih vrat.

Obiščite nas, da boste seznanjeni z našo ponudbo! Trgovina je odprta od 8. do 15³⁰, ob sobotah od 8. do 11³⁰. Direktni telefon je 067/81-097.

VAŠA TRGOVINA

KINO

PROGRAM FILMOV V DECEMBRU

DAN NEODVISNOSTI, amer. barv. fantastični; najbolj gledan film leta 1996 v Ameriki; 1. decembra ob 18. uri in 20³⁰.

HIŠA STRAHOV, amer. barv. melodrama; igrajo: Meryl Streep, Jeremy Irons, Antonio Banderas, Winona Ryder; 3. decembra ob 20³⁰.

OD MRAKA DO ZORE, amer. barv. thriller; igrajo: Harvey Keitel, George Clooney, Quentin Tarantino; režija: Robert Rodriguez; scenarij: Quentin Tarantino; 6. in 8. decembra ob 20³⁰.

ŠTIRJE MOŽJE, ENA ŽENA, amer. barv. komedija; igrajo: Michael Keaton, Andie MacDowell; 7. decembra ob 18. uri in 20³⁰.

ALCATRAZ, amer. barv. thriller; igrajo: Sean Connery, Nicholas Cage, Ed Harris; 13. in 14. decembra ob 20³⁰.

FENOMEN, amer. barv. thriller; igra: John Travolta; 20. decembra ob 20³⁰, 21. decembra ob 18. uri, 22. decembra ob 20³⁰.

ZOE DO GROBA, amer. barv. odštekani thriller; igrajo: Eric Stoltz, Julie Delpy, Jean-Hugues Anglade; 21. decembra ob 20³⁰, 22. decembra ob 18. uri.

JACK IN SARA, amer. barv. komedija; 24. decembra ob 20³⁰, 25. decembra ob 18. uri.

ČAS ZA UBLJANJE, amer. barv. thriller; igrajo: Sandra Bullock, Matthew McConaughey, Samuel L. Jackson, Kevin Spacey; režija: Joel Schumacher; 25. decembra ob 20³⁰, 28. decembra ob 18. uri, 29. decembra ob 20³⁰.

Pridružujemo si pravico do spremembe programa!

**NA
VIDMU
KINO**

PREJELI SMO

Ni vse lépo, kar se sveti

V času, ko se "marsikdo bori za golo preživetje", se mi je dvom, ali naj se lotim pisanja ali ne, počasi le razblinil. Sam sebe sem namreč končno prepričal, da problemi glede trnovskega pokopališča niso nikakršno obrobno vprašanje, temveč bi morali biti krepko vključeni v okvir varovanja naše kulturne dediščine. Želim si, da bi moj prispevek izzvenel kot nekakšna "konstruktivna kritika", ki bi pripomogla k izboljšanju stanja, ne pa kot podcenjevanje ali celo žalitev bralcev.

Trnovsko pokopališče je bilo pred leti, razumljivo, slabše urejeno kot danes. In vendar sedaj pogrešamo nekaj navidez drobnih reči, ki so mu nekaj dajale svojevrsten pečat pristnosti, skratka, zmanjkalo je tiste plemenite "patine" ali - če hočete - sloga. Posebnost osrednjega dela pokopališča je njegova položno spuščajoča se lega, ki daje prijetno podobo celi Ilirski Bistrici, ne samo bližnji okolici. Za vse svete smo se na njem vedno zbirali verni in neverni, navzočih je bilo veliko znanih in neznanih obrazov, številni so bili izseljeni domačini. Tudi tujci, sorodniki naših ljudi, niso bili redki gostje. Ko se je zvečer stemnilo, smo od daleč občudovali stotine drobnih lučk in se bali, da jih ne bo ugasnil dež ali upihnila burja ... V tem pogledu se slika tudi danes ni spremenila. Mogoče se je modernizirala le vsebina pogovorov, ki velikokrat ne spadajo na kraj večnega počitka. Običaji ob priliki blagoslavljanja grobov - pravimo jim "po grobeh" - so pač ostali enaki. Rekli boste - precej idiličen in nostalgičen opis časov iz naše mladosti. In danes? Vse je urejeno: poti, mrliška vežica, vodovodna pipa, odvoz smeti ... Pa vendar: plamenčke sveč res lahko gledamo ponoči, a njihova svetloba je rdeča, skozi plastiko "lončkov" ne vidimo trepetanja, življenja in optimizma. Zadnji trgovski "izum" so celo posebne električne večne lučke, sterilne, hladne in oropane vsega človeškega.

Nagrobniki predstavljajo posebno poglavje. Marsikje so skromne, a prijazne, nekatere

zapuščene, zamenjali moderni, ki so jih zaljuči postavili poleg takih umetnin, kot so nagrobni spomenik družine Žnideršič, delo slovitega mojstra Plečnika, "Tomšičev mavzolej" in propadajoča, s prvo svetovno vojno povezana "kapelica z angelom" (kdo se jo bo usmilil in obnovil?). Kje so pomniki, narejeni iz toplega kraškega kamna? Kje so revni, "asketski" in cementni križi, enostavni napisi in skromni okviri? Marsikatero so zamenjali novi, ki so na pokopališče prinesli občutek, da je večina počivajočih umrla v zadnjem desetletju. Deli preteklosti so enostavno izbrisani; košček naše identitete je izgubljen. Najbolj pa moti podobnost "modernih" nagrobnikov. Preveč je opazen industrijski, serijski, tudi kičast pristop k izdelavi. Poleg poliranih plošč, katerih oglate oblike so tu in tam nekoliko omiljene s kakšnim krožnim izrezom, je še nekaj vaz in tipiziranih napisov.

Najbolj zaboli hladnost marmorja, v večini belega s sivimi progami ali ostro črnega, neskladnega z našim okoljem in našo dušo. Brez zamere: včasih se mi zazdi, kot da gre za nekakšne sisteme, podobne lego kockam. Glede monotoničnosti jih lahko vzporejamo le z dolgočasnimi avtomobili, katerih oblika pa

je, razumljivo, le veliko bolj podrejena funkcionalnosti. Da ne bo nesporazuma: nič nimam proti novim nagrobnikom, saj ne moremo zahtevati samih umetnin in unikatov, a za cene, ki niso majhne, bi nam "kamnoseki" lahko ponudili nekaj več ... Če je le mogoče, obdržite stare nagrobnike, saj nam veliko povedo in še dušo imajo.

Naj zaključim s problemom, ki ga ne morem prezreti: ob grobu, kjer počivajo moji predniki, je, brez dvoma dobronamerno, a po mojem mnenju neodgovorno, zgrajen dvignjen ozek "prehod" in nanovo postavljen nagrobnik, tako da je od sosednjega (našega) višji za kakšnih 40 cm ter dobesedno ruši harmonijo tistega dela pokopališča. Poleg tega pa je poseg zahteval razširitev, tako da ležita star in nov grob preblizu, čeprav je bilo prej med njima veliko prostora. In tako je "naš" star in skromen grob utesnjen med sosednja kot kakšen neboljen revček. Kljub temu, da opisan primer po mnenju marsikoga bolj spada v rubriko "pisma bralcev", ga omenjam, saj gre za dokaj pogosto početje v slo-

gu "zakona močnejšega". Olike bi zahtevala vsaj pogovor s sosedji, predvsem pa mnenje strokovnjakov, sicer se bo zgodilo, da si bo nekdo zaželel in tudi zgradil 20 m visok obelisk. Kdo je pristojen za posege na trnovskem pokopališču? Kaj počne KSP Ilirska Bistrica? **Dimitrij Bonano**

AKTUALNO

Gozdne ceste na postojnskem gozdno gospodarskem območju

Zakonske spremembe, racionalizacije in prestrukturiranja gozdnih gospodarstev v preteklih letih so spremembe, ki so se že takoj na začetku devetdesetih let odrazile na vzdrževanju in gradnji gozdnih cest, saj je le-ta skoraj povsem zamrla. Redno vzdrževanje pa se je tako skrčilo, da bomo posledice zaradi nerazumnega zmanjševanja prepotrebnih sredstev za vzdrževanje cest sanirali vsaj še desetletje. Z Zakonom o gozdovih in Uredbo o pristojbini za vzdrževanje gozdnih cest je bilo pravno urejeno stanje glede zbiranja in razporejanja sredstev za vzdrževanje. Žal to v praksi pomeni, da ostajajo za gozdne ceste razporejena skromna sredstva, ki se realno iz leta v leto še zmanjšujejo. Navkljub vsemu upamo, da uspešno rešujemo zapoznele grehe preteklosti, saj vzdržujemo ceste vsaj v voznem stanju in, če je le mogoče, izvedemo tudi kakšno investicijsko delo.

Na Zavodu za gozdove Slovenije - Območna enota Postojna vsako leto pripravimo operativni in realni plan rednega vzdrževanja, plan rekonstrukcij in investicij, kar pa zaradi že omenjenih težav uspešno realizirati le v manjši meri. Poleg tega nam plane prekrizajo tudi razne ujme in zaradi njih povzročene poškodbe cestnega in obcestnega telesa. V območju je 1231,0 km gozdnih cest (stanje 1990), ki so bile v letu 1994 razdeljene tako, kot je prikazano v tabeli.

nežje povezave, pomagamo tudi divjadi, da je po nepotrebnem ne vznemirjajo vozila in prestrašeni obiskovalci, pripomoremo pa tudi k manjšim obremenitvam gozdnih cest, manjšemu uničenju in obrabi vozišča. Nikakor pa označevanje križišč, cest in smeri nima namena privabljanja v gozdove več obiskovalcev, kakor zmotno mislijo in tudi glasno govorijo ter prepričujejo nekateri med nami, ki so na žalost drugih "na lastno pest" že pričeli z odstranjevanjem težko

Pregled dolžin gozdnih cest po KRAJEVNIH ENOTAH in OBČINAH - OE POSTOJNA /stanje 1994/

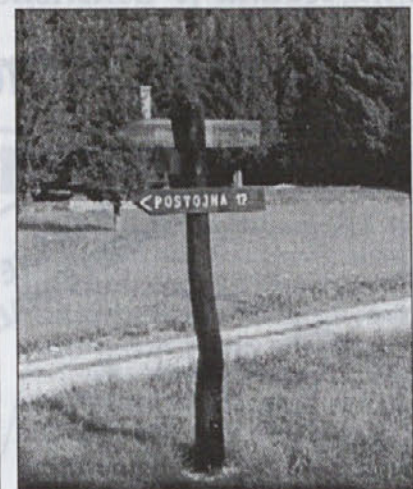
KRAJEVNE ENOTE OBČINE	DRUŽBENI SEKTOR		ZASEBNI SEKTOR		MORATORIJ		SA	
	km	%	km	%	km	%	km	%
KE POSTOJNA	35.8	6.8	67.7	11.0	19.5	21.7	144.2	11.7
KE BUKOVJE	96.6	18.5	39.2	6.3	6.4	7.1	121.0	9.8
OBČINA POSTOJNA	132.4	25.3	106.9	17.3	25.9	28.8	265.2	21.5
KE POSTOJNA	42.6	8.2	79.1	12.8	18.1	20.1	139.8	11.4
KE KNEŽAK	46.7	8.9	/	/	/	/	46.7	3.8
OBČINA PIVKA	89.3	17.1	79.1	12.8	18.1	20.1	186.5	15.2
KE CERKNICA	/	/	48.1	7.8	2.7	3.0	50.8	4.1
KE STARI TRG	99.4	19.0	107.0	17.3	7.9	8.8	214.3	17.4
OBČINA L. DOLINA	99.4	19.0	155.1	25.1	10.6	11.8	265.1	21.5
KE KNEŽAK	71.3	13.6	59.3	9.6	2.9	3.2	133.5	10.9
KE IL. BISTRICA	115.1	22.1	33.6	5.4	9.2	10.2	157.9	12.8
OBČINA IL. BISTRICA	186.4	35.7	92.9	15.0	12.1	13.4	291.4	23.7
KE CERKNICA	15.3	2.9	184.2	29.8	23.3	25.9	222.8	18.1
OBČINA CERKNICA	15.3	2.9	184.2	29.8	23.3	25.9	222.8	18.1
OBMOČNA ENOTA POSTOJNA	522.8	100.0	618.2	100.0	90.0	100.0	1231.0	100.0

K opremljanju gozdnih cest s smerokazi smo v letu 1994 pristopili z namenom, da obiskovalce turističnih zanimivosti gozda, sprehajalce ... usmerimo po najkrajši poti do le-teh in tudi po

pridobljenih smerokazov. S smerokazi smo najprej opremili gozdne ceste v gozdovih Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije na Krajevni enoti Bukovje in v preteklem letu nadaljevali v Javorniško-Snežniškem področju.

Na veliko željo vseh, ki čutijo z naravo in želijo ohraniti naravna okolja in mime predele, habitate prosto živečih divjih živali, smo v dogovoru s predstavniki Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, na podlagi Zakona o gozdovih in Uredbe o prepovedi vožnje z vozili v naravnem okolju **zaprli za promet z motornimi vozili** nekatere gozdne ceste. Zaprtje je izvedeno z verigo, na kateri je obešen znak "Prepovedan promet v obeh smereh". Ključ za odpiranje ramp so razdeljeni vsem uporabnikom v skladu z omejeno Uredbo o prepovedi vožnje ..., saj je namen zapiranja ohranjanje narave in zmanjševanje obremenjevanja naravnih okolij, ne pa tudi omejevanje gospodarjenja z gozdovi in divjadjo. Tudi v prihodnje nameravamo nadaljevati s pričetim označevanjem gozdnih cest in s tem usmerjanjem ljudi po gozdu po najkrajših poteh. Upamo, da smo z oznakami, ki so postavljene, komu že prihranili pritajeno stisko in strah pred "črnim gozdom in velikim medvedom", sicer pa naj vsak pri sebi to presodi sam.

Zavod za gozdove Slovenije - OE Postojna
Adolf Trebec, dipl. ing.

Gozdni smerokaz v Otoških dolinah - revir Javornik.

najkrajši poti iz gozda domov, saj to pomeni prijaznejši pristop do okolja in pomoč ljudem, da se ne izgubljajo v gozdu. S tem, ko ljudi usmerimo na določene poti, zanje najkrajše in najugod-

Zapora gozdne ceste v Jurjevi dolini. (Foto: A. Trebec)

Kaj storiti ob nastanku škodnega primera zaradi prometne nesreče?

V zadnji izdaji tega glasila smo se omejili na aktivnosti, ki jih je potrebno opraviti za ugotovitev in izplačilo obveznosti zavarovalnice iz osnovnega zavarovanja, ki ga imenujemo "zavarovanje avtomobilske odgovornosti". Lastniki motornih vozil se pogosto ali skoraj praviloma odločajo, da ob sklenitvi zavarovanja, ki je obvezno, zavarujejo še nekatere rizike, veza ne na uporabo vozila, ki niso obvezni.

V nadaljevanju tega prispevka bi vam radi svetovali kako ravnati pri uveljavljanju odškodninskih zahtevkov iz nekaterih prostovoljnih oblik zavarovanja.

Zavarovanje AO-plus

Če ste se kot voznik vozila telesno poškodovali ob nastanku zavarovalnega primera, za katerega ni nihče drug kriv, boste uveljavljali zavarovalnino na enak način kot je opisano v prejšnji številki "Snežnika". Razlika je v tem, da je pri takem zavarovalnem primeru praviloma potrebno poklicati policijo ter zagotoviti vso zdravniško dokumentacijo o poteku zdravljenja telesnih poškodb, ki ste jih utrpeli ob tem dogodku.

Zavarovanje avtomobilskega kaska

Ob nastanku škodnega dogodka je najpomembnejše zagotoviti vse dokaze, da gre za zavarovalni primer, ki je naveden v zavarovalnih pogojih, pri čemer morate upoštevati določbe zavarovalnih pogojev o nezavarovanih nevarnostih in izključitvah. Vse to bo opravljeno najenostavneje, če boste na kraj dogodka poklicali policijo. Na podlagi njenega zapisnika si boste naj-

trdneje zagotovili, da boste do zavarovalnine prišli v najkrajšem možnem času, če ste seveda upravičeni do nje. Če tega ne boste izvedli, lahko pričakujete, da bo zavarovalnica tako zaradi vašega, kot tudi zaradi interesa drugih svojih zavarovancev, uveljavljala pravico dokazovanja svojih obveznosti toliko časa in na tak način, kot ji v smislu dobrega gospodarjenja nalaga tudi zakon.

Posebej pa ste, že po zakonskih predpisih, dolžni prijaviti policiji zavarovalne primere zaradi požara, eksplozije, tatvine vozila v celoti ali delov vozila, ropa, zlonamernih dejanj tretjih oseb ter prometne nesreče.

Zavarovalnici sporočite takoj, **najkasneje pa v 3 dneh**, da je škodni primer nastal, zavaroval-

nica bo tako lahko začela ukrepati in ni bojazni, da bi si poslabšali svoj položaj, ker bo likvidacija škode potekala skladno z obojestranskim dogovorom.

Nezgodno zavarovanje voznika in potnikov

Nastanek zavarovalnega primera takoj prijavite zavarovalnici. Zavarovalnica bo svoje obveznosti iz tega naslova ugotovila in izplačala na podlagi zdravniške dokumentacije takoj po nezgodi oziroma ko bodo posledice dokončno ugotovljene.

Zavarovanje pravne zaščite

Ob nastanku škodnega dogodka pokličite najbližjo poslovalnico Zavarovalnice Triglav, d.d., kjer boste dobili prve informacije za vaše ravnanje in se dogovorili o nadaljnjem postopku v danem zavarovalnem primeru. Vsekakor pa morate zavarovalni primer čimprej pisno prijaviti zavarovalnici, kakor to določajo zavarovalni pogoji.

Turistično zavarovanje

Ob nastanku škodnega dogodka pokličite najbližjo poslovalnico Zavarovalnice Triglav, d.d., kjer boste dobili prve informacije za vaše ravnanje in se dogovorili o nadaljnjem postopku v danem zavarovalnem primeru. Vsekakor pa morate ob plačilu stroškov, ki so predmet tega zavarovanja, zavarovalnici predložiti uradno veljavne račune, ki bodo nedvoumno potrjevali, da je zavarovalni primer nastal v določenem času, bil plačan in da je nastala obveza Zavarovalnice Triglav, d.d., za plačilo.

Volimpijske igre

Slovenska lepota volimpiada je za nami. Naj živi naslednja! Brhke mladenke, katerih povprečje mer se je vrtelo okrog 102 - 78 - 100, so bile kar v redu, a preveč napihnjene. Tudi tako so preliščile člane žirije. Mnogo časa pred usodnim trenutkom odločitve so vsem skupaj dokazovale, da tudi njihovi možgani nekaj veljajo. Večina je najbolj ljubila najnajožji del naše domovine, t. j. sebe. Menile so, da bi morale svetu vladati ženske. Ostro so se ogradile od Biljane Plavšić, ki da je preveč železna oziroma iz preveč trdega lesa. Cicciolina je bila večini nekakšna vzornica. Po videzu in inteligenčnem kvocientu.

Lepotica, ki bo kraljevala naslednja štiri leta, je gospodična Ivanka Trgovšek. Kot smo že omenili, so tudi njo poleg lepote odlikovale vrline, nič manj važne od pri-kupnosti in ljubkosti. Mladenka je navdušila s svojo eleganco, komunikativnostjo, znanjem tenisa in tujih jezikov. Posebnost je predstavljal njen skrivnostni nasmešek v stilu Gioconde, tako da pri njej nikoli ne veš, pri čemu si. Je članica svetovne jet set linije in deklarirana ljubiteljica domačih živali, velika borka za pasje pravice ter pravice ponižanih, razžaljenih in revnih. Nekateri so jo hoteli diskvalificirati, a izida še ne poznamo. Šepeta se namreč, da njene mere niso naravne, ampak napihnjene s pomočjo silikona, kar prizadeta kategorično odbija kot lažno in neutemeljeno trditev.

Marjani Spodobnik, prvi spremljevalki, pripada tudi naslov miss fonogeničnosti, ker zelo lepo poje. Marjana je zelo podobna svoji sestri in predstavlja tipično slovensko lepoto arhaičnega ruralnega tipa. Pravi materinski tip. Sestro zelo radi prepevata tisto pesem o pomladi. Marjana se rada slika z otroki in zelo ljubi Slovenijo. Po njenem mnenju je največja vrлина vsake Slovenke poštenost. Člane žirije je navdušila njena nev-siljiva drža, preprosta eleganca, skromnost in olikanost.

Druga spremljevalka je pravo nasprotje prve. Je jezična in južnjaškega temperamanta. Ko ljubi, ljubi zares. Če sovraži, sovraži zares. Je zelo ognjevit. Kot vse južnjakinje. Nekateri ji očitajo pretirano navijanje za eno stran. Človek bi rekel, da je rojena v znaku škorpiona. Tudi ona je nosilka dodatnega naslova: je miss pomladne lepote. Uspeh v šov biznisu Ivanke Tanjša je zaradi njene impulzivne narave zelo vprašljiv.

Naslednja, ki se je uvrstila v finale, je Lojzka Petrolé. Ravno tako kot sedanja nosilka najvišjega naslova, je tudi ona znana po svetu. Njeno lepoto so zelo cenili v Južni Ameriki, saj gre za živo nasprotje carioc. Hladna in umirjena lepota. Ko ne nosi očal slabo vidi, kar pa njeni lepoti ne škoduje.

Lojzka Petrolé je okrog sebe trosila bombončke. Ti naj bi Slovence spravili v dobro voljo in povečali število rojstev.

Ivanka Kocinčič ljubi pesem Pomladi pa rožice ne cveto, ne igra tenisa, ampak raje smuča. Ne skriva, da je razočarana, ker ni zasedla višjega mesta. Očitajo ji, da je zastarela in da je prevečkrat nastopala na podobnih tekmovanjih. Kljub njenim letom se še ne misli umakniti. Upa na zmago leta 2000.

Kocinčičeva je publiki poleg poljubčkov delila tudi pripomočke za zmanjševanje števila novorojenih Slovencev.

V veliki finale se je uvrstila tudi šarmantna, a vendar le gospa, ki je nekoliko preveč v letih. Nekateri so bili prepričani, da so jo tja vtaknili iz usmiljenja, saj je stalno mrmrala nekaj, kar je zvenelo kot Jesus ali Desus. Šele po izboru se je izkazalo, da je prefrigana in da je njena senilnost le navidezna.

Viktorija Jeklinčič je zadnja finalistka. Značilna je njena zvižčnost in ljubezen do mačk, ki se vedno ulovijo na vse štiri noge.

Dve lepotic, ki nista nabrali dovolj točk za finale, sta bili: nekoliko preveč kosmata gospa, ki bi se morala depilirati in drobna, pa tudi preveč skromna lepotic, ki o čali, ki nikakor ni mogla ogreti ne občinstva ne članov žirije.

Naj omenim še posebnost: gospa Aleksandra Lapsus je bila ob pričakovanju izida oblečena v črno, imela je črne oči in črn klobuk, tudi gledala je črno z nekoliko kalnim odsevom.

Dimitrij Bonano

NOČNI SAMOGOVORI

Tranzicija moje vasi

So vas utrudili predvolilni petelinji boji, ki smo jih bili prisiljeni dan na dan gledati na TV? Z ekranov je skoraj tekla kri, tako zagrizeno so se spopadali v medijskih arenah. Izgledalo je, da stvari, ali bolj fino rečeno - željo po oblasti -, jemljejo hudičovo zares. Niti ta mali (tu mislim na krajevne politike) niso bili nikakršna izjema. Zakaj neki naj bi se obnašali drugače kot njihovi veliki bratje, ko pa se morajo po njih zgledovati.

Saj tudi se. Pri nas sploh niso potrebni predvolilni plakati, ker se pred vsakimi volitvami nekako štirinajst dni prej pojavijo kamioni s šuto, ki jo stresajo na določenih mestih, vendar ne kjerkoli in komurkoli. Vse je že vnaprej določeno, tudi to, kdo bo deležen provizije in komu ni potrebna. Oblast to ve, zato se državljan po nepotrebnem živcimo če ni tako, kot smo si predstavljali. Pustimo stvari kakršne so, sicer bo še slabše. Šuta pa je še zmeraj tam, kjer mora biti, se pravi na kupih in čaka, kdo jo bo razvozil na posvečena mesta. Pri vsem tem pa ima le-ta pravzaprav zelo malo, ali celo nič, opravi s krajevnimi potrebami, temveč zmeraj le z zaostalimi predvolilnimi obljubami, ki jih naši politični veljaki poskušajo izpolniti zadnja dva tedna pred volitvami. Zmeraj je tako in tudi bo, važno je, da narod vidi tiste kupe, s katerimi nima kaj početi, razen tega, da hvali oblast. Mene to ne moti, in to povem naglas. V naši ulici namreč ni zaželeno govoriti potihem, ker si prec obdolžen kaljenja javnega miru zaradi morebitnega klevetanja, zato opozarjam vse slučaje prišleke, da se držijo hišnega oziroma krajevnega običaja, sicer jih lahko doleti izgon.

Iz tega torej ne bo nič, čeprav nam mrličji na starem britofu zaradi prenaseljenosti skoraj dobesedno ven gledajo. Ostane nam samo še upepeljevanje na žalah in žarne niše v naši cerkvi, kjer bi imel vsak zagotovljen svoj prostor - s tem bi našim svetnikom premaknili reševanje tega problema za kakšno desetletje naprej, ko se bo gotovo uveljavila nova tehnologija pokopavanja in shranjevanja pokojnikov, gradnja pokopališč pa bo nepotrebna. Vse bodo urejevali računalniki, tako da človek niti ne bo vedel, kdaj in kako bo mrtev. Oblast ga bo zbrisala iz programa in vse bo končano. Tehnološka revolucija bo z znanstvenim in strokovnim pristopom nadomestila vse odvečne rituale, ki so žal še vedno v uporabi. Po svetu to že lep čas počnejo in malo je takih, ki bi se zaradi tega še sekali. Vse je samo videz, ki si ga človek prilagaja po svoji podobi, kakor resnico.

Naša ulica ni nikakršna izjema. Neka gospodična me je nedavno pobarala, zakaj imenujem svojo ulico s tako čudnim imenom. Odgovoril sem ji, da se meni pač zdi takšna; zdaj, v tranziciji, je prava Ulica žalostnih obrazov, kakor si je Don Kihot nadel ime Vitez žalostnega pogleda. Kam in kako gledaš je torej stvar okusa in dioptrije, ne pa da tehtaš sleherno izrečeno besedo z vaško vago, ki ima za vsako stvar posebne uteži ali kvithe ...

Krajevnim veljakom smo sneli z ramen težko breme, ki jih teži že drugi mandat, saj morajo po sili razmer obljubljati živim in mrtvim razširitev pokopališča in nam namesto tega servirajo samo šuto. Priporočam jim torej, naj nam je ne mečejo venomer v oči in naj si vendar že izmislijo kaj drugega, magari paštašuto. Mimogrede se moram za-

Prepoved oglaševanja tobaka je dokončno utrdila Slovenijo kot samostojno in suvereno državo v družini evropskih narodov in držav

Naši odposlani izbranci, ki domujejo blizu Maximarketa, so v svoji neskončni modrosti sprejeli še en zakon, ki bo pripomogel k večji sreči in blaginji slovenskega naroda. Protitobačni zakon! Tobaku, ki zastruplja našo mladino in ugonablja starejše občane, je končno odzvonilo.

V zakonu je zapisana popolna prepoved oglaševanja tobaka, tobačnih blagovnih znamk in tobačnih tovarn. Prepoved se nanaša tako na neposredno kot tudi posredno reklamiranje tobaka. S prepovedjo posrednega oglaševanja tobaka smo zaorali ledino tudi v svetovnem merilu, nedvomno pa nam bodo drugi slejkoprej sledili. S posredovanjem vladinega urada za informiranje smo dobili na vpogled nekaj sprememb, ki se v zvezi s tem še obetajo.

V zvezi s prepovedjo vsakršnega oglaševanja tobaka se pripravljajo naslednje spremembe (inkriminirane besede so poudarjene):

- Prepovedano je uporabljati celotno ime angleškega državnika **WINSTONA** Churchilla. Dovoljena je le uporaba priimka (Churchill), ali kratice (WC).

- Prepovedana je uporaba nekaterih angleških besed na ozemlju Republike Slovenije. Prepoved velja tako za govorjeno kot tudi pisano besedo, in sicer enako za slovenske državljane, kot tudi za tujce, ki se nahajajo v Republiki Sloveniji. Navajamo nekaj teh besed, s slovenskim prevodom v oklepaju. Beseda **CAMEL** (kamela) se povsem uklene, saj ta živalska vrsta ni avtohtona na ozemlju RS. Beseda **WEST** (zahod) se nadomesti s "sunset side" (stran sončnega zahoda). Beseda **BOSS** (šef) se nadomesti z besedo manager (menedžer). Besedna zveza **LUCKY STRIKE** (srečni udarec) se nadomesti z drugo ustrezno zvezo; npr. happy blow.

- Prepovedana je uporaba nekaterih števil na ozemlju RS. Številka **91** se nadomesti z izrazom "malo čez 90" ali "skoraj 92". Številka **57** se nadomesti z "petdesetici prišteti štirje in nato dodani še trije, čeprav ni povsem jasno odkod". Prepovedani številci se lahko uporabljata v znanstvene namene, a le pod strogim nadzorom ustrezne vladne službe.

- Prepovedana je distribucija, prodaja in prikazovanje serije filmov o Jamesu **BONDU**.

- Prepovedana je raba priimka izumitelja Amerike, imenovanega **KOLUMBO** Kristofer. Nadomestek je lahko opisen (tisti Kristof, ki je odkril Ameriko), lahko se pa napiše tudi Kristof Cenzura.

- Prepovedana je raba izraza **SET** pri tenisu. Uporabi se slovensko ustreznico "niz".

- Prepovedana je raba izraza **HAVANKA** za prebivalke kubanskega glavnega mesta. Nadomesti se z izrazom "dekletje iz Havane".

- Prepovedana je raba imena hrvaškega obmorskega letovišča **OPATIJA**. Nadomesti se z: "malo naprej od Matuljev, vendar pred Ičići, oziroma obratno, odvisno s katere strani gledamo".

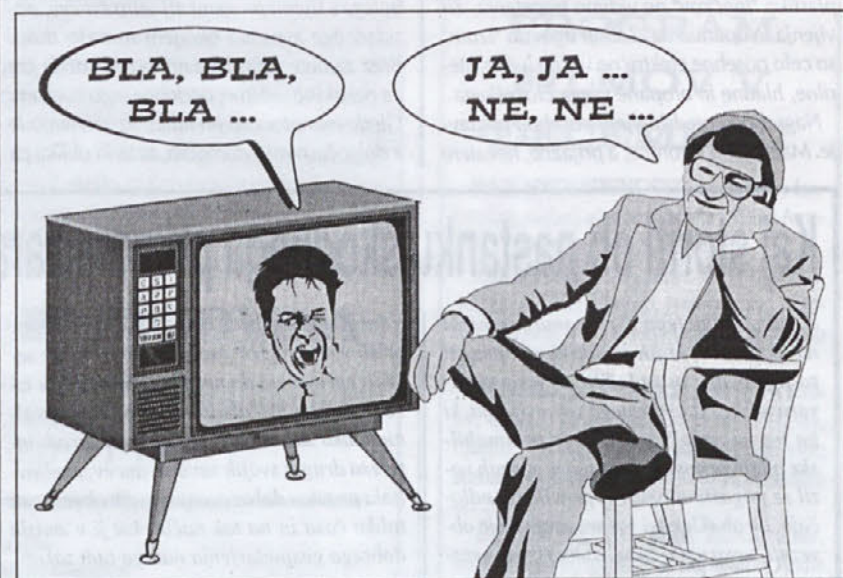
- Prepovedana je raba imena slovenske reke **DRAVA**. Novega sponzorja in s tem tudi novo ime reke se izbere na mednarodnem natečaju. (Opomba: neuradno smo izvedeli, da sta najresnejša kandidata za sponzorstvo nad to reko podjetji Siemens in Philips).

Vsa tuja literatura, glasba, filmi in TV programi bodo podvrženi najstrožji kontroli. Vse vidne inkriminirane besede bodo prekrite s črnim trakom z majhno rdečo piko na sredi, vse slišne inkriminirane besede pa bodo prekrite z visokotonskim piskom "piiip". Vse sporne scene bodo izrezane in nadomeščene s protikadilskimi spoti ministrstva za zdravstvo.

Obveščeni smo tudi, da se pripravljajo zakoni o omejevanju uporabe in prepovedi oglaševanja mastne hrane, stresa in povišanih levkocitov. Za ljudem prijazno življenje skrbi ljudem prijazna država.

Zakon o omejevanju rabe tobaka je prišel v pravi trenutek, ko smo rešili probleme z odpadki, zlorabo alkohola in ilegalnih drog, nasiljem, samomorji, revščino, brezposelnostjo in neučinkovitostjo sodstva.

Dejan Učič

Bolje je, da ne govorite, kadar ni nujno in še takrat samo ja in ne, sicer utegnejo vsako nepremišljeno ali nepotrebno besedo na vaškem sodišču uporabiti proti vam. Vsakdo je lahko mimogrede obdolžen strankarskega podrepištva, kar je resen prekršek. Jasno? Smo namreč v tranziciji. Ker pa sem sam že dal skozi vse te politične procese, lahko odsihmal govorim, kar me je volja, zato bom še kakšno rekel o svojem kraju, ki, resnici na ljubo, ni kaj posebno zanimiv. Edina novost naj bi bila, da v Čeljah baje zidajo nekakšen, ne vem kako bi ga imenoval, dijaški ali zadružni ali kulturni dom za mladino, ki je ni. Če so posređi kakšni višji interesi ali daljnovidnost pobudnikov, mi ni znano. Če so mislili s tem, recimo, muslimansko molilnico, jim je lahko žal, ker bi jim mi mirne duše odstopili za kako desetletje nedokončano kapelo sv. Katarine, s katero ne vemo kaj početi, razen da tam, kjer stoji, neizkoriščena čemi. Nima še nobenega znamenja (verskega), zato bi jo lahko uporabljal kdorkoli. Skupaj z okoličniki bi jo lahko uporabili za novo vaško pokopališče, a kaj, ko bi morali prej zgraditi žičnico, s katero bi tja lfrali mrliča in pogrebce, ker je preveč od rok za razvajene prebivalce moje vasi, ki ne marajo pešačenja.

hvaliti svojim volivcem, ker me niso izvolili za krajevnega svetnika, sicer bi moral početi isto kot moji (nekdanji) tekmeči, se pravi samo obljubljati ... To lahko počnem kadar koli, a vam vsaj ne more škoditi. Najboljše bo, da se za sedaj kar poslovimo. Če bo naš ubogi časopis še izhajal, se dobimo prihodnji mesec na isti strani ...

Jože Stegu

P. S.: Tokrat pozdravljam dva naša zdomca, ki sicer ne prebivata v tujini, a vseeno ne povsem doma. Oba skrbita za to, da našim bolnikom, ki jih pot zanese v izolsko ali eno izmed ljubljanskih bolnišnic, ni dolgčas. Nežiki je sicer poklicno delo skrb(eti) za čimboljše počutje bolnikov v ljubljanski klinični bolnišnici, a poleg tega mimogrede poskrbi še za ljudi iz našega konca, ki tamkaj iščejo pomoč. Valentin to počenja povsem nepoklicno, saj ob njegovi nasmejani družini v izolski bolnišnici marsikdo hitro pozabi na svoje tegobe. Ta dva drobna in svetla zgleda me prepričujeta, da vsi le ne gledajo človeka samo skozi denar ali osebnostne koristi, zato se ne bojte, dragi bralci, da boste ostali v težavah vedno sami. Ko bi bilo več takšnih ljudi, bi svet moral biti boljši, kot je. Ni res? Presodite sami.

NOVE KNJIGE

Šolska pot, zgodovina in pripovedke v knjigi

Ko se človek sooči z izzivom, se iz nemira pogosto rodi kaj nepričakanega, nepredvidnega in koristnega. Nekaj takega se je zgodilo Marji Iskra, učiteljici biologije, kemije in likovne vzgoje na Osnovni šoli T. Tomšiča Knežak, saj se je odločila, da bo izsledke svoje dolgoletne pedagoške prakse zbrala v knjigi z naslovom "Naravna in kulturna dediščina šolskega okoliša", ki je bila javno predstavljena na kneški šoli v petek, 22. novembra, čeprav je bila natisnjena že pred začetkom letošnjih poletnih počitnic. Vendar to ni bil edini dogodek tega dne; predstavitev knjige je sovpadala z praznovanjem 125-letnice smrti in 100-letnice izgradnje družinske grobnice pesnika Miroslava Vilharja, ki jo je Krajevna skupnost Knežak obnovila s pomočjo ilirskobistriške, pivške in postojnske občine, ter s postavitvijo nove strehe na tamkajšnji šoli. Predstavitev knjige je spremljal bogat kulturni program, v katerem so sodelovali mladi recitatorji in glasbeniki, kvintet "Prijeteljci" in Mladinski mešani pevski zbor "Tabor Kalc 1869" iz Knežaka. Učenci kneške šole so pripravili še priložnostno razstavo o Miroslavu Vilharju, pogovor z Marjo Iskra pa je vodil Tomo Šajn.

Knjiga "Naravna in kulturna dediščina šolskega okoliša", natisnjena je bila v 400 izvodih s pomočjo Krajevne skupnosti Knežak, Krajevne skupnosti Šembije, Občine Ilirska Bistrica, Zveze kulturnih organizacij Ilirska Bistrica in Osnovne šole T. Tomšiča Knežak, je razdeljena na tri dele: "Učna pot", "Pripovedke" in "Zanimivosti".

V prvem delu je opisana učna pot šolskega okoliša oziroma Krajevnih skupnosti Knežak in Šembije z njunimi zgodovinskimi, geološkimi, rastlinskimi in arhitekturnimi posebnostmi, omenja znane osebnosti, predvsem Miroslava Vilharja, vse s ciljem, ki ga ponazarjajo besede Marje Iskra: "Da bi se spomnili, da ne bi pozabili, da ponosni

bi bili/ na kraj, kjer smo se rodili." Drugi del zajema več pripovedk o nastanku in posebnostih Podtabora, Šembij, Knežaka, Bača in Koritnic. V tretjem delu, ki je v celoti delo učencev, so risbe, grafike in skice hiš, stavb, gradu Kalc, studencem in vodnjakov, vrat in portalov, "prave umetnine majhnih ljudi", ki so bile že izdane v posebni publikaciji, a knjiga brez njih verjetno ne bi bila taka, kot je.

Knjiga, je dejal Tomo Šajn, ni presenečenje. Res je, da ni obsežna, a je zato toliko pomembnejša po vsebini in pomenu. Avtorica je skupaj s sodelavci zbrala veliko dokumentov, pričevanj ljudi in fotografij (čudovita fotografija na naslovnici je delo učiteljice Mirjam Čeligoj). Kraji, o katerih govori knjiga, so manj znani, a po krivici.

Delo Marje Iskra je torej pomembno zlasti zato, ker je zbrala drobce na enem mestu in na privlačen način, pri čemer ni pozabila na učence, ki so pokazali, da znajo opazovati in ceniti preteklost. Za učno pot, po kateri vodi učence višjih razredov, je dejala, da je sicer zapostavljena, čeprav je zaradi neokrnjene narave, arhitekturnih in drugih posebnosti lepa in enkratna. V knjigi je delno obdelan tudi Bač in želi si, da bi na vrsto prišle še ostale vasi, iz katerih prihajajo učenci kneške šole.

KAMNITA DEDIŠČINA

Zlato priznanje za raziskovalno nalogo Kamen domačega kraja

Ker radi raziskujemo in bi radi izvedeli čim več o življenju in delu naših prednikov, smo se v zgodovinsko-geološkem krožku na osnovni šoli Antona Žnidaršiča odločili, da sodelujemo pri raziskovanju kamnite dediščine v domačem kraju. Sklenili smo, da poiščemo vse stare predmete iz kamna, pa naj si bo iz belega ali sivega, kot starejši domačini imenujejo flišni kamen. Obiskali smo številne vasi in včasih odkrili prave zaklade.

Nalogo smo razdelili na več tem, ki obsegajo: geološko zgradbo Ilirske Bistrice in okolice, kratko zgodovino kraja in kamnito dediščino okoliških vasi.

Ker so vasi v naši okolici večinoma na flišnem področju, smo se odpeljali tudi deset in več kilometrov daleč, da bi spoznali tudi značilnosti Krasa in kraškega kamnoseštva. Pot nas je vodila po naslednjih krajih: Il. Bistrica, Jasen, Dolnji Zemon, Koseze, Velika Bukovica, Soze, Hrušica, Poljane, Prem, Koritnice, Knežak in Šembije.

Hodili smo od vasi do vasi kot novinarji - raziskovalci, si ogledovali stare kmečke hiše, portale, kamnite okenske okvire, vodnjake, stopnice, zidove, mline, mostove, cerkve in gradove. Karkoli smo izvedeli od domačinov, smo si zapisali. Ugotavljali smo vrsto kamna, starost predmeta, dimenzije, lastnika in namen uporabe. Vsak predmet smo fotografirali. Če smo o tem našli še kaj zapisano, smo se to uporabili.

Veliko pozornost smo namenili vratnim portalom. Izdelovanje tega pomembnega elementa zunanje hišne opreme je bilo povezano z gradivom in tudi z gmotnimi možnostmi posameznih naročnikov. Prevladuje flišni kamen iz kamnolomov, ki jih je imela skoraj vsaka vas. Izdelki

iz "belega kamna" (apnenca) pa so bili delo kraških kamnosekov. Večina portalov stanovanjskih poslopij je iz 19. stoletja. Ljudje so povečini naročali enostavnejše, ravno zaključene portale. Našli pa smo tudi nekaj polkrožnih. Portali ponavadi nosijo letnico izdelave, inicialki lastnika in hišno številko. Najstarejši portal iz sivega, flišnega kamna nosi letnico 1529 (Prem). Lep je tudi portal s kamnito glavo na prekladi (Troštovi v Knežaku). Ni znano koga predstavlja: lastnika, kamnoseka ali hišnega varuha. Cerkveni portali so starejšega izvora (17. stoletje). Ti so kamnoseško najlepše izdelani.

Najbolj zanimiva se nam je zdela čičarijska vas Poljane; lahko bi jo imenovali kamnita vas, od vseh pozabljenih in zapuščenih, saj v njej stane le še peščica ljudi. Kamnitih portalov je tu kolikor hočeš. Ob koncu vasi stoji čudovita cerkev Antona Padovanskega iz začetka 17. stoletja. Tu smo obstali in občudovali razkošje kamnoseštva.

Imeli smo srečo, da smo v vsaki vasi naleteli na nekoga, ki nam je rad pomagal, pa naj bo to vaški župnik, študent ali preprost vaški kmet. Vsem smo hvaležni.

Ob našem raziskovalnem delu smo si ustvarili celostno podobo življenja ljudi, ki so nekoč tu živeli.

Raziskovalno nalogo, ki je nastajala v šolskem letu 1995/96 in pri kateri je sodelovalo 18 članov zgodovinsko-geološkega krožka naše šole pod vodstvom mentorice Alenke Šircelj in Marjane Valenčič, smo dokončno oblikovali v septembru 1996 in jo poslali na Zvezo prijateljev mladine Slovenije. V oktobru smo se udeležili republiškega srečanja geologov v Ajdovščini, kjer je 22 šol predstavilo svoje geološke raziskovalne naloge. Na naše veliko veselje smo za nalogo prejeli zlato priznanje Zveze prijateljev mladine Slovenije.

Zgodovinsko-geološki krožek
OŠ Antona Žnidaršiča Il. Bistrica

NOVOSTI V KNJIŽNICI

Leposlovje za odrasle

Alcott, L.: Male ženske; Cartland, B.: Uporniška princesa; Coelho, P.: Ob reki Piedri sem sedela in jokala; Cohen, L.: Lepi zgubljeni; Dürr, U.: Skrivnost starega gradu; Francič, F.: Otroštvo; Hibbert, E. B.: Kresni večer; Hotschnig, A.: Leonardove roke; Jančar, D.: Veliki briljantni valček; Jelinek, E.: Ljubimki; Macconell, J. D. R.: Melissa; Ošlak, V.: Človeka nikar; Rendell, R.: Oko, vajeno teme; Sagan, F.: Bežna bolest; Sarraute, N.: Zlati sadeži; Schneider, R.: Sestra sna; Sebestyen, O.: Ujetnica teme; Torkar, I.: Deseti bratje; Verlaine, P.: Paul Verlaine; Vogrič, M.: Vojna iz ljubezni.

Strokovna literatura za odrasle

Jansa-Zorn, O.: Historično društvo za Kranjsko; Ule, A.: Znanje, znanost in stvarnost; Augustinus, A.: Zakonski stan in poželenje; Crockett, A.: Neobjavljene Nostradamusove prerokbe; Jay, M.: Adorno; Ternar, M. T.: Moji nasveti za zdravo in polno življenje; Tracy, B.: Pot do uspeha; Tremaine, J.: Astrologija in vedeževanje; Watzlawick, P.: Da bi lažje bili nesrečni; Milinković, A.: Tisoč čudev; Ambrožič, A.: Oče, zgodi se tvoja volja; Kulturna dediščina meniških redov; Arendt, H.: Vita activa; Bain, O.: Ko pride na dan: vodič za mlade, ki so bili spolno zlorabljeni; Blažič, M.: Kreativno pisanje; Levinson, J. C.: Gverilski marketing na Internetu; Perovšek, J.: Liberalizem in vprašanje slovenstva; Kazenski zakonik Republike Slovenije; Predpisi o delovnih razmerjih, plačah, zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti; Smrke, M.: Religija in politika; Žerovnik, A.: Pedagogika družinskega ognjišča; Airgi: Seksolog v postelji; Bernard, C.: Kako živeti z

artritisom in revmatizmom; Batmanghelidj, F.: Te lo kliče po vodi; Bieler, H. G.: Hrana je vaše najboljšo zdravilo; Chang, S. T.: Popolni sistem samozdravljenja; Martin, L.: Hrana, s katero boste shujšali; Polič, M.: Prometna psihologija; Šikovec, S.: Vino, pijača doživlja; Thavec, G.: Skrivnosti tajskih žensk; Tratar, Z.: Domače pivo; Velika knjiga o vrtu; Leksikon slikarstva; Po poteh ljudskega stavbarstva Slovenije; Predan, V.: Slovenska dramska gledališča; Venables, J.: Slikanje na svilo; Zgodovinski parki in vrtovi v Sloveniji; Šola kreativnega pisanja; Kermauner, T.: Blagor blata; Miki-Curk, L.: Po poteh rimskih vojakov v Sloveniji.

Leposlovje za mladino

Arhar, M.: Lučka za Mašo; Brenk, K.: Moja dolina; Coleman, M.: Smešno; Cousins, L.: Minka gre spat, Minka gre v vrtec; Dahl, R.: Charlie in tovarna čokolade, Charlie in veliko stekleno dvigalo; Disney, W.: Disney's Notredamski zvonar; Ezra, M.: Polh zaspanček; Francič, F.: Ulica s vobode; Jennings, L.: Tomov repek; Kordon, K.: Mali, veliki in velikan; Leeson, C.: Veveričina skrivna shramba; Mal, V.: Hitro, hitreje; Pavček, T.: Marko na belem konju jaše; Suhodolčan, L.: Košarkar naj bol; Peroci, E.: Fantek in punčka.

Strokovna literatura za mladino

Glogovec, Z.: Prometna vzgoja otroka; Israel, L.: Iz drugega kota: pristopina k matematiki, Moč možganov za otroka: kako se v hipu preleviš v genija; Pojte, pojte, drobne ptice, preženite vse meglice; Llamas, A.: Petero čutov v svetu živali; Hutchins, R.: Risanje; Atlas sveta za osnovne šole; Steele, P.: Najlepša knjiga o gradovih.

FILM IN VIDEO

Festival neodvisnega filma in videa

Produkcija Sokolski dom Ilirska Bistrica (Milos Barbiš, Frane Dovgan, Marko Goršek in Marko Seketin) je 15. in 16. novembra sodelovala na I. festivalu neodvisnega filma in videa Slovenije, ki sta ga v Ljubljani organizirala Kulturno umetniško društvo Cineast in Zveza kulturnih organizacij Slovenije.

Strokovna žirija (Tanja Premk, Toni Tršar in Naško Kržnar) si je ogledala 58 amaterskih filmov (32 avtorjev), posnetih na 8-mm traku in formatu VHS, za javno projekcijo pa je izbrala 22 del. V kategorijah animirane, dokumentarne, igrane in eksperimentalne zvrsti je podelila štiri prve nagrade, dve drugi, tri tretje in dve diplom.

Produkcija Sokolski dom je na festivalu prijavila 3 dokumentarne filme formata VHS; žirija je izločila film o Snežniku, javno pa sta bila predvajana filma "Kratka zgodba o kravi" (4 minute, 1992), ki kaže dogajanje v nekdanji ilirskobistriški klavnici, in "For mother Earth" (6 minut in 45 sekund), ki je bil posnet 22. aprila letos v mestnem parku, kjer je potekala prireditev "Dan planeta Zemlja". Produkcija Sokolski dom ni bila med nagradjenci, kar ne zmanjšuje pomena njenega prizadevnega dela.

OBVESTILA

RAZSTAVA
PREMSKI GRAD

DRUŠTVO LIKOVNIH USTVARJALCEV ILIRSKA BISTRICA (Pavel Žnidaršič, Matjaž Penko, Srečo Srebot, Sonja Munih, Jasna Šikanja, Ludvik Šircelj, Alma Škerl Goršek, Alex Batista, Igor Somrak, Miran Kreš, Isabella Turinetti di Priero, Klara Hrvatin, Mateja Maraž in Steven Baša) bo v soboto, 30. novembra, ob 19. uri predstavilo svoje delovanje, člane in njihova dela ter videofila, ki sta bila posneta 22. aprila 1996 ("Dan planeta Zemlja") v Ilirski Bistrici in na Reki ter Opatiji. Ob tej priložnosti bo društvo izdalo tudi katalog, ki bo vseboval reprodukcije del. Likovno kritiko in otvoritveni govor bo pripravil prof. dr. Mirko Juteršek, umetnostni zgodovinar iz Ljubljane, projekt "Dan planeta Zemlja" pa bo predstavil bivši kustos Moderne galerije Rijeka Branko Cernovc. Na otvoritvi razstave se bodo v kulturnem programu predstavili glasbeniki in literati iz Ljubljane, Ljubljane in Ilirske Bistrice. Razstava bo potovala še na Reko, v Ljubljano, Maribor in Piran. V začetku decembra bodo ilirskobistriški likovniki pripravili tudi okroglo mizo o problematiki društvenih prostorov in nadaljnjem delovanju. O točnem datumu boste obveščeni naknadno.

KNJIŽNI SEJEM
HOTEL TURIST

KNJIŽNICA KAKSE SAMSA in MLADINSKA KNJIŽNICA LJUBLJANA prireja od 2. do 7. decembra prodajni knjižni sejem, ki bo odprt ob 8. do 18. ure, v soboto od 8. do 13. ure. Možnost plačila na več čekov + 10%-ni sejamski popust.

VEČER LJUDSKIH
PEVCEV II I GODCEV
DOM NA VIDMU

HRUŠIŠKI FANTI vabijo v nedeljo, 8. decembra, ob 18. uri vse ljubitelje ljudskih pesmi na promocijski koncert ob izidu njihove prve kasete. Sodelovali bodo še: Ansambel Nostalgijske, Pevska skupina Vasovalec iz Rečice, pevke folklorne skupine Bistrski škurci, Romeo in Nina Volk, Žejanski kantaduri (Hrvaška), Marija in France Anzeljč z Blok ter ljudski pevci z Velike Bukovice. Na koncert bodo prišli tudi strokovnjaki Glasbenonarodopisnega inštituta SAZU iz Ljubljane.

KONCERT
GLASBENA ŠOLA

KOMORNI DEKLŠKI ZBOR ILIRSKA BISTRICA, ki ga vodi prof. Marija Slosar Lenarčič, prireja v soboto, 14. decembra, ob 18. uri promocijski koncert ob izidu prve kasete s pogovorom in instrumentalnimi točkami. Pogovor bo vodil Tomo Šajn.

ZBOROVSKO PETJE

Tudi letos v vrhu
primorskega petja

Komorni deklški zbor Ilirska Bistrica je tudi letos dosegel velik uspeh na tekmovanju radijskih posnetkov komornih skupin, mešanih, ženskih in moških pevskih zborov, ki ga že tri leta prireja Zdrženje pevskih zborov Primorske in Radio Koper. Vsak zbor, ki je sodeloval na pevski reviji "Primorska poje '96", je lahko prijavil dve skladbi po lastni izbiri. Mednarodna žirija, sestavljena iz glasbenih strokovnjakov Radia Ljubljana, Radia Trst in Radia Koper, je poslušala posnetke brez navedb izvajalcev, ilirskobistriški deklški zbor pa je v kategoriji komornih skupin zasedel 1. mesto. Pripomniti je treba, da je bil v kategoriji ženskih zborov prvi že pred dvema letoma, lani pa drugi. Slavnostni koncert nagrajencev bo predvidoma februarja 1997 v koprskem gledališču.

Strokovna žirija je poslušala posnetke sredi oktobra, na začetku novembra pa je izbrala najboljše v štirih kategorijah. Prva mesta so pripadla Komornemu deklškemu zboru Ilirska Bistrica (Marija Slosar Lenarčič), Mešanemu pevskemu zboru Občine (Matjaž Šček), Ženskemu pevskemu zboru Bovec (Ambrož Čopi) in Moškemu pevskemu zboru "Srečko Kosovel" Ajdovščina (Igor Hodak).

Marija Slosar Lenarčič, dirigentka Komornega deklškega zbora Ilirska Bistrica, je povedala, da je ta nagrada veliko priznanje zanj in za dekleta, saj dokazuje, da je zbor v primorskem vrhu, posebno če primerjamo po-

goje, v katerih deluje in konkurenco, ki prihaja iz mnogo večjih središč (Koper, Nova Gorica, Sežana, Trst).

Komorni deklški zbor Ilirska Bistrica je za tekmovanje izbral dve različni skladbi, in sicer ljudsko obarvano Oblaki (Pavel Rancigaj) in zelo zahtevno skladbo Jezus in ajdovska deklica (Pavle Merku).

Najboljše primorske pevske zборе, ki za nagrajene radijske posnetke od lani dobijo bronaste, srebrne in zlate glasbene vilice, vkomponirane v kraški kamen, boste lahko slišali na omenjenih radijskih postajah in videli na programu koprške televizije.

Rečica Bistrica in dolinica Suška reber - dva kraška bisera

Snežniško pogorje se v svojem severnem delu nadaljuje v Javorniških brijih. Celo to ozemlje z okolico je značilno kraško področje s številnimi posebnostmi v svetovnem merilu. Zaradi poroznosti apnencev, ki tvorijo navedeno brijovje, se tu pojavljajo obsežne kraške jame, ponikalnice, presihajoča jezera z brubalniki in požiralniki, številni izviri rek, rečic in potokov ter druge zanimivosti. Snežnik tvori tudi razvodje med Črnim in Jadranskim morjem.

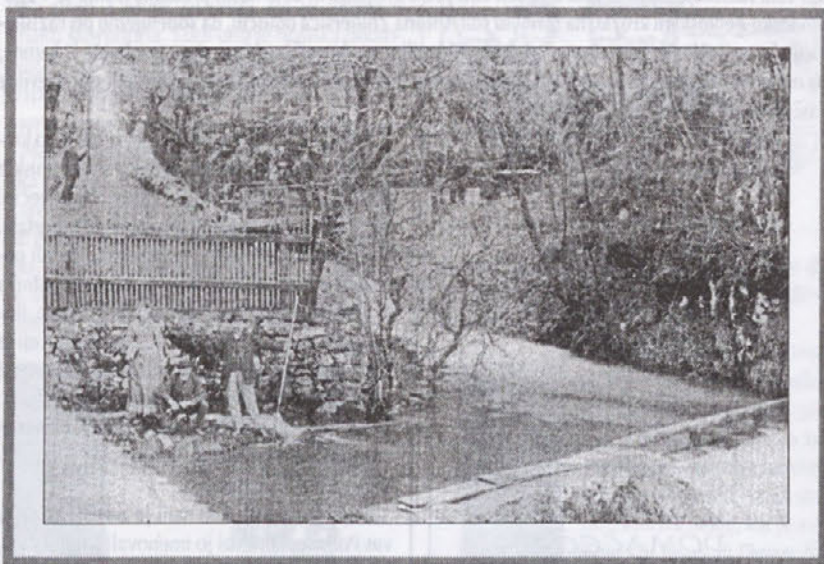
V vzhodnem delu se vode pretakajo po rekah Nanoščica, Pivka, Obrh, Cerkniščica, Rak in Unec ter pridejo zopet na dan v okoli tridesetih izvirih reke Ljubljanice pri Vrhniki. Ta se izliva v Savo in po Donavi priteče v Črno morje. V vzhodnem delu notranjskega krasa se nahajajo tudi številna presihajoča jezera, med katerimi sta najbolj znani Planinsko in Cerkniško, ki ga je opisal že polihistor Valvasor, saj je prav za razpravo o njem postal član Royal Society (Kraljeva družba) v Londonu. Svetovno znani sta tudi Postojnska in mogočna Planinska jama, v kateri se nahaja edino znano podzemeljsko sotočje dveh rek (Rak in Pivka) na svetu.

V zahodnem delu se vode zbirajo v reki Reki. Ko zapusti nepropustne plasti fliša, ponikne v Škocjanske jame, ki so uvrščene v UNESCO-ve svetovne naravne znamenitosti. Navedene vode se ponovno pojavijo na površini kot reka Timav pri Trstu, ki se po kratkem toku izliva v Jadransko morje.

Osrednji del Reke teče po zeleni bistriški kotlini. V vzhodnem predelu najstarejšega dela Ilirske Bistrice, kjer se končuje ravninski del, se začnejo dvigovati strme pečine proti Ravnici in naprej proti hribom Snežnika. V teh pečeh izvirata iz kraških jam rečica Bistrica in potok Sušec, ki teče vzporedno z njo. Vode dobivata iz velikih podzemnih zbiralnikov. Tudi v tem predelu Snežnika pade obilo dežja in snega na zakraselo apnenčasto in dolomitno površje skladov kredne starosti. Voda z gora in planot izgine v tla in se nabira v navedenih podzemnih zbiralnikih. Od tod pride na dan tudi v izvirih Bistrice in Sušca. To je tukaj in drugod en sam velik in zapleten podzemni in nadzemni hidrogeološki sistem.

Izvira Bistrice in Sušca sta med seboj oddaljena le nekaj deset metrov, vendar leži izvir Sušca višje. Rečica Bistrica ima stalen dotok vode, s Suščem pa je drugače. Ko se zaradi obilnejšega dežja ali taljenja snega pritok vode

Na vsem območju notranjskega in tržaškega krasa, med Ljubljansko kotlino in Tržaškim zalivom, se pojavljata samo dve kraški reki: Ljubljanka, ki ima v svojem toku 6 imen, in ponikalnica Reka. Dolina Reke je od izvira pri Zabičah do Prema široka, prostrana in ro-

Fotografija izvira in gornjega toka rečice Bistrice je bila posneta okoli leta 1900. V tem delu se danes nabaja vodarna za potrebe mestnega vodovoda v Ilirski Bistrici. Dotok čiste, hladne in stanovitne vode je izreden.

končuje notranjski kras. Nato se dolinica Suška reber odpre proti bistriški kotlini in teče po nekdanjem delu Žniderskega, po domače Košomatove, domačije, kjer je bil včasih urejen velik, obsežen in prelep vrt ter sadovnjak. Danes se tukaj, na žalost, nahaja odlagališče. Koristno bi bilo, če bi kdo v tem delu uredil park, ki bi se začel pri slapovih Sušca ob izviru in končal ob nekdanjem vrtu in sadovnjaku. To bi bila prava oaza za oddih in sprostitve v zeleni naravi, tako za domačine, kot tudi za druge obiskovalce. (Slika z zgradbami in vrtom je izdelal znani umetnik Jože Šajn leta 1987 in je objavljena v reviji *Bistriški zapisi* 4/94 skupaj z opisom navedene domačije.) Številne dobro ohranjene zgradbe bi bile lahko uporabljene za namestitve različnih muzejskih zbirk, ki bi prikazovale nekdanje življenje in delovanje v ilirskobistriški občini. Tako bi se združile naravne in kulturne lepote ter poseb-

dovitna, zato je prebivalcem nudila dovolj možnosti za preživetje. Pritok Bistrice pa je imel posebno prednost. Imel je stalen pretok vode tudi takrat, ko se je vodovje v sušnih obdobjih v ostalih delih porečja zelo zmanjšalo.

Zaključek

Ob rečici Bistrici in potoku Sušec se je skozi stoletja razvilo naselje, katerega zgradbe imajo že mediteranski izgled. Tudi v podnebnju se čuti bližino morja, saj je celotna dolina Reke odprta proti jugu. Mesto Ilirska Bistrica je bilo nekoč kraj mlinov in žag. Danes je ostal samo še spomin na žuborenje vode ob velikih kolesih, ki so poganjala naprave v teh obratih ter na večje, pridne in prizadevne mlinarje ter žagarje.

Še en poklic in opravilo je bilo vezano na rečico Bistrico - perice, ki so doma v velikih posodah, v katerih je bila voda pomešana s pepelom od drv, kuhale, mencale in ožemale

Zgodilo se je pred 100 leti

NOVICE, gospodarske, obrtniške in narodne, v letniku LJB poročajo iz naših krajev

10. januar 1896

"Na Kranjskem se je pred dvema letoma pokadilo, 17. 155.675 smotk in 29.586.559 cigaret. Na osebo pride 34 smotk in 58 cigaret. Čisti dobiček državi je bil 59.815.621 goldinarjev. To je več, kot je dobila država od zemljiškega davka."

17. februar 1896

"Glavni vojaški nabori bodo na Kranjskem letos spomladi, ... v Ilirski Bistrici bo nabor 22. in 23. aprila."

28. februar 1896

"Velik požar je uničil 14. poslopj na peplnično popoldne v Dolenjih pri Jelšanah v ilirsko-bistriškem okraju. Ilirsko-bistriški in Trnovski gasilci so prišli na lice požara in le tem se je zahvaliti, da ni pogorela cela vas."

13. marca 1896

"Lesno zadrugo nameravajo ustanoviti lesni obrtniki in trgovci v Ilirski Bistrici. ... Lesni trgovci se hočejo s tem osamosvojiti napram tržaškim in reškim prekupčevalcem, ki po svoje določajo lesno ceno. Zadruga bo naravnost brez prekupčev sklepal kupčije s trgovskimi tržnicami v inozemstvu."

17. april 1896

"Knjige 'Slovenske matice'. Izšel je IX. zvezek Zabavne knjižice. Ta knjiga obsega dva spisa. Prvi je povest 'Temni oblak', spisal Dobravc. Dogodek se vrši v Ilirski Bistrici na Notranjskem. Andreja Lesarja pobije in oropa neznan človek. Deset let pozneje snubi Kosip Korenčan rajnega hčer Gabrijelo ..."

7. maja 1896

"Rudeči križ. Dne 28. aprila je imelo pomorno društvo Rudečega križa za Kranjsko svoj redni občni zbor pod predsedstvom 1. podpredsednika ces. svetnika g. Ivana Marika ..., ker sta se dve podružnici v Ilirski Bistrici in Vipavi zaradi neugodnih razmer razšli ostane na Kranjskem še 15 podružnic. Te imajo 500 članov in 5548 goldinarjev in 54 krajcarjev premoženja."

26. junija 1896

"Nova tovarna za prstene izdelke in opeko je zgradila pri Mali Bukovici v ilirsko-bistriški okolici delniška družba 'Banca di credito Fiumana' na Reke."

16. okt. 1896

"Ropni umor. Pri Dobropoljah pri Ilirski Bistrici je dne 13. tm. zjutraj ob 7. uri napal neki potepuh posestnika Primca, po domače Vencaka iz Dobropolj in ga s sekuro pobil na tla. Nesrečni mož je bil takoj mrtev. Napadalec je prejšnjo noč prespal pri Vencakovih, kjer je čul, da gre gospodar v jutro v Ilirsko Bistrico. Počakal ga je na poti in napal. Napadalec so ujeli in izročili orožnikom."

18. decembra 1896

"Tatinska druhal potika se okoli Ilirske Bistrice in dela nadlego in škodo prebivalcem. Vlomila je ta druhal že v več hiš in prodajalnic ter odnesla raznega blaga in denarja. Sodi se, da so tatovi tuji. Prebivalstvo je v strahu in straži ponoči. Upati je, da se ta tatinska druhal kmalu zasači in utakne pod ključ."

Vsekakor je posebno pretresljiva vest o "ropnem umoru" pod Dobropoljmi. Nesrečnemu Vencaku je soproga na mestu strahotnega zločina že naslednje leto postavila visok kamnit križ s podrobnim opisom dogodka. Na ovalnem stebru križa beremo:

1897

V spomin
JANEZA PRIMCA
iz Dobropolj
hiš. št. 19
kterega je
tukaj
grozovito
umiril
13. okt. 1896
morilec
JANEZ
ŠILC iz
Žerovnice.
Molite za
rajnkega.

Postavila
žalujoča
soproga.

Issekal
MORAVEC
v Slavini.

Kamnit križ na mestu nesrečnega dogodka še dandanes spominja na umor pred sto leti. Žive pa so tudi številne zgodbe o vzroku zanj. Ljudska domišljija, spodbujena s strašnim dogodkom, ki mu v naši dolini ni primerjave, je dobila krila. Vse zgodbe pa se vrtijo o povezanosti dogodka s prekupčevanjem s konji, ki je bilo v naših krajih tudi pred sto leti zelo vabljev in donoden posel.

Tekst in slika: Vojko Čeligoj

Fotografija slapov pri izvirih potoka Sušec ob visokih vodah. Objavljena je bila leta 1954.

v zbiralnike poveča, se gladina vode v Rečici in Sušču dvigne. Tedaj začne voda bruhati in dotekati iz višje ležečih izvirov Sušca in se v slapovih spušča v nižje ležečo strugo, ki teče po prelepi dolinici, imenovani Suška reber. V poletnih mesecih, ko je manj padavin, se gladina vode v podzemnih zbiralnikih zniža, tako da se tudi potok Sušec zmanjšuje v studenček, nato pa presahne. Od tod tudi ime. Potem pa se ob deževju igra ponovi in prelepi slapovi zopet oživijo. Včasih potok narase v pravo rečico ali celo v hudournik.

Dolinico z vzhodne strani omejujejo strme stene obronkov Snežniškega gorovja, kjer se

nosti, ki sta jih v tem slikovitem in sončnem predelu ustvarila narava in človek.

Rečica Bistrica in potok Sušec se izliva v reko Reko. Za Kraševce je Reka, imenovana tudi Velika voda, s svojim obsežnim porečjem že od nekdanj pomenila osnovo možnega preživetja. Dajala jim je pitno vodo, gonila jim je mline in žage, bogata pa je bila tudi z ribami. Samo na rečici Bistrici, ki je dolga le 1 kilometer, je bilo včasih 12 jezer, imenovanih tudi skočniki, s padcem 1 do 1,5 m. Danes številni mlini in žage tu in drugod v celim porečju ne delujejo več, čeprav so ljudem več stoletij dajali kruh, zaslužek in bogastvo.

Risba Jožeta Šajna prikazuje umetnikovo videnje slapov Sušca. Izdelana je bila leta 1987.

belo perilo. Barvno perilo pa so obdelovale brez kuhanja. Tako pripravljene kupe perila so odnesle ali odpeljale do rečice Bistrice. Tu so ga na velikih kamnitih ploščah ali škrlah, na katerih so stale, izpirale in ožemale v čisti in hladni vodi. Ponekod so bile ob škrlah postavljene še poševno položene kamnite plošče do dna struge, tako da je en del gledal iznad vode. Danes so ta opravila prevzeli pralni stroji in peric na Bistrici, podobno kot mlinarjev in žagarjev, ni več. Časi se spreminjajo in mi z njimi.

Dr. Ivan Ogorelec,
Alenka Mikačič, roj. Žnidersič

NAGRADNO VPRAŠANJE

Časopis Novice, slovenski strokovno-pojudni tednik, ki je objavljati tudi pomembne literarne prispevke, je med leti 1843 in 1867 urejal publicist, politik, začetnik slovenskega časnikaštva in veterinarinarstva.

Kdo je bil?

Med bralci, ki nam bodo do 15. decembra 1996 sporočili pravičen odgovor, bomo izžrebali nekoga, ki bo eno leto brezplačno prejemal naš mesečnik.

ODGOVOR

V preteklosti je imel Snežnik različna tuja imena: Mons Albus (latinsko), Monte Albio in Monte Nevoso (italijansko), Schneeberg (nemško), Kranjski Snježnik, Slovenski in Kastavski Snježnik (hrvaško).

Na vprašanje iz oktobrske številke smo do 15. novembra 1996 prejeli 3 pravilne odgovore, žreb pa je odločil, da bo Snežnik eno leto brezplačno prejela SONJA BAČIČ iz Ljubljane.

REPORTAŽA

Taborniki v zelenem srcu Evrope

1 Po šestnajstih letih smo se taborniki Snežniških ruševcev zopet odpravili na taborjenje v tujino, tokrat v državo Luxemburg na obisk k tamkajšnjim katoliškim skavtom. Luxemburške skavte smo spoznali na taborjenju v Bohinju julija letos, kjer smo jim priskočili na pomoč z opremo, saj je njihova zamujala debel teden. V zahvalo so nas povabili v svoje kraje. Ponujene prilžnosti seveda nismo smeli zamuditi.

Tako se nas je 8 ruševcev 6. septembra zvečer podalo na pot. Po petnajsturni vožnji, med katero smo se prepirali o Evropi brez meja, smo prispeli v Veliko kneževino Luxemburg, ki je z 2587 km² in 400.000 prebivalci najmanjša država v Evropski uniji - od severa do juga Luxemburga je le 80 kilometrov. Luxemburžani so pravi poliglotti, saj jih večina govori kar tri tuje jezike, poleg materinega, luxemburškega, še francoski, nemški in angleški jezik. Svoji majhnosti navkljub je Luxemburg ekonomsko izredno razvita in bogata država (BDP/preb. Lux. = 36.000\$, BDP/preb. Slo. = 9.500\$), kar potrjuje dejstvo, da edina izpolnjuje konvergenčne kriterije za vstop v Evropsko monetarno unijo (1999).

Vozili smo se še pol ure in prišli na cilj, v majhno vas Reckange v južnem delu države (Gutland), kakih 20 km od glavnega mesta, kjer so nas že čakali stari znanci: Jang, Frederick, Lynn, Corinne, Martine in Cristoph. Po prirčnem snidenju so nas odpeljali na taborni prostor, s katerega je bil čudovit razgled na dolino treh rek: Mamer,

Eisch in Attert. Obiskala sta nas tudi lastnik jase in bližnji sosed, ki nas je oskrboval z vodo, ter nam zaželela dobrodošlico. Kasneje smo zavihali rokave in v pravem taborniškem vzdušju, skupaj z gostitelji, zgradili vse potrebne taborne objekte kot so šotori, ognjišče, ločeni prostori za organske, papirne in druge odpadke ter stolp, na katerem sta naslednjih 12 dni vihrali taborniška in slovenska zastava.

Naslednji dan smo se skupaj s skavti iz Merscha, bližnjega mesta, kjer je njihov skavtski center, podali na potep po mestu Luxembourg, ki je nekdanji veljal za eno najmočnejših utrd na svetu, danes pa je pomembno poslovno in zaradi evropskih ustanov tudi eno izmed političnih središč Evrope. Najdlje smo se zadržali v starem mestnem jedru, ki je z obzidjem in pripadajočimi stavbami izjemno slikovito. Po ogledu še nekaterih znamenitosti (katedrala, parlament) smo se odpravili na Schuberfouer, na praznik mesta Luxembourg, ki ima podoben pomen kot pri nas shod. Zabavišni park in spremljajoče kulturne prireditve, ki se začnejo zadnjo nedeljo v avgustu in trajajo dva tedna, se zaključijo z veličastnim ognjemtom, kateremu smo prisostvovali.

Zgodaj jutraj smo odšli na hike (izg. hajk) v Ardenne, ki zavzemajo sever Luxemburga (Ösling). Hike je dvo ali večdnevni izlet s prenočevanjem na prostem, ki ga taborniki radi izvajajo, saj smo tako v veliko bolj pristnem stiku z naravo kot sicer. Z vlakom smo se iz Merscha odpeljali 30 km proti severu in začeli naš pohod, katerega cilj je bil Clervaux. Ardeni so zelo razgibano flišnato hribovje, ki spominja na Brkine. Niso ravno visoki, saj najvišja točka (v državi) meri 559 m nadmorske višine, vendar nas je dolga hoja po valovitem terenu malce utrudila, tako da smo po postavitvi bivala in po družabnem večeru s pečeno koruzo ob ognju kmalu zasпали.

(NADALJEVANJE PRIHODNJIČ)

Marko Mršnik

Postavljanje stražnega stolpa (Foto: Polona Čeligoj)

NUMIZMATIKA/ARHEOLOGIJA

Srečanje na jelšanskem gradišču

Cilj tokratnega jesenskega srečanja članov Primorskega numizmatičnega društva iz Ilirske Bistrice (nedelja, 27. oktobra) je bil obisk manj znanega gradišča nad Jelšanami.

Gradišče, ki se razprostira na razgledni vzpetini med Jelšanami in Novokračinami, je precej manjše od sosednjega na sv. Katarini, vendar je po mnenju Franca Poklarja, odličnega raziskovalca kulture gradišč na našem področju, ki je udeležence vodil tudi tokrat, starejše, saj ga je slikovito imenoval "Jelšane pred dva tisoč leti" (na sliki). Borov gozd, trnje in srebro so dodobra prekrili dva tisoč let staro preteklost nekoč pomembnega in živahnega prebivališča nekda-

njih prebivalcev. Zadnji čas je, da se temeljiteje raziskave lotijo tudi ustrezne državne institucije.

Srečanja v Jelšanah so se udeležili tudi člani društva iz sosednje Hrvaške in predsednik Numizmatičnega društva Slovenije dr. Andrej Rant, ki je društvu čestital za uspešno delo in prisotne obvestil, da je Banka Slovenije sprejela njegovo pobudo in bo prihodnje leto kovala spominski kovanec ob 50-letnici priključitve Slovenske Primorske k matični domovini.

Srečanje, ki je bilo obenem tudi že 475. redni društveni sestanek, so udeleženci zaključili pozno popoldne pri članu Dušanu Maljencu in si ogledali njegove zbirke. **Vojko Čeligoj**

GORE IN LJUDJE

Upokojenci ustanovili planinsko skupino

Ilirskobistriško društvo upokojencev sodi med najštevilčnejša društva v občini. Že vrsto let razvija številne dejavnosti, se povezuje s sosednjimi in zamejskimi stanovskimi društvi ter ohranja sloves dobro organiziranega društva.

Tokrat so prisluhnili dolgoletni želji članstva, da se organizirano lotijo tudi planinske dejavnosti, primerne svojemu članstvu. Upokojenci so jesenski izlet (26. oktobra) na 997 m visoki in razgledni Kozlek, ki se ga je udeležilo skoraj 30 najbolj navdušenih članov, izkoristili za ustanovitev planinske skupine. Za predsednico skupine so soglasno izvolili članico **Olgo Muševič** in ji naložili skrb za organizacijo čimvečjega števila izletov v domači planinski svet in širšo planinsko okolico. Prisotne društvenike-planince sta pozdravila tudi predsednik DU Ilirska Bistrica **Miro Štemberger** in predstavnik domačega planinskega društva **Vojko Čeligoj** ter vsem, ki tudi na ta način ohranjajo mladost v svojih srcih, zaželela obilo lepih planinskih doživetij na njihovih gornjskih poteh.

Ustanovni planinski izlet so udeleženci preživeli v sončnem jesenskem dnevu na pobočjih Kozleka, kjer so bili deležni prijaznega gostoljubja koč in vrlih podgorskih planincev.

Sicer pa je planinstvo med bistriškimi upokojenci zelo priljubljena dejavnost, saj so bili že doslej med najzvestejšimi udeleženci pohodov in izletov v gore, ki jih je organiziralo domače planinsko društvo. Na samem vrhu Snežnika pa je že nastopal tudi celoten mešani pevski zbor Društva upokojencev Ilirska Bistrica.

Vojko Čeligoj

KINOLOŠKI KOTIČEK

Vesti iz Kinološkega društva Ilirska Bistrica

Lepo pozdravljeni ljubitelji psov. Zima je že tu, "pasjeljubci" pa še kar vztrajamo in pridno vadimo, saj si želimo kar najbolje vzgojiti naše ljubljence. V mali šoli nas je že kar lepo število, saj smo skupino povečali še s 3-mesečno simpatično dalmatinko, škotskim ovčarjem in nemško ovčarko. Tudi slabše vreme nas ni odvrnilo od naših rednih nedeljskih dopoldanskih srečanj, ugotavljamo le, da kužki niso več male kosmate kepe, ampak da so kar naenkrat postali lepi in odrasli predstavniki pasjega rodu.

Čeprav pridobivajo psi skozi igro različna znanja, ugotavljamo, da so se že kar veliko naučili. Pomembneje v tem obdobju pa je, da so se o delu s psi veliko naučili njihovi lastniki. Da bi zvedeli še več o odnosu med psom in človekom, o načinu šolanja in vzgajanja psa, o socializaciji psa v človekovi družbi in urbanem okolju, smo v Ilirsko Bistrico povabili g. **Franca Štermana**, priznanega kinologa, dolgoletnega člana državne reprezentance v tekmovanju psov, mednarodnega kinološkega sodnika, predsednika komisije za šolanje službenih in športnih psov pri Kinološki zvezi Slovenije (v prejšnjem mandatnem obdobju), predsednika Kinološkega društva Ljubljana, da se pogovori z vsemi, ki jih to področje zanima in na nas prenese del njegovih dolgoletnih in bogatih kinoloških izkušenj.

Še vedno je čas, da pridete z mladimi psi k trnovskemu stadionu in se nam pridružite v pasji "mali šoli". Informacije dobite pri Vojkoti na tel. št. 41-310.

Sedaj pa k nagradnemu vprašanju. Na nagradno vprašanje iz prejšnje številke Snežnika je pravilno odgovorila **Patricija Žužek** iz Vrbovega in prejela paket hrane za svojega psa ter še nekaj uporabnih drobnarij. Čestitamo!

OBVESTILO

Kinološko društvo Ilirska Bistrica vabi vse ljubitelje psov na pogovor z znanim kinološkim strokovnjakom g. **Francom Štermanom**, ki se bo začel v prostorih Osnovne šole Antona Žnidaršiča (Rozmanova ulica 25b), v torek, 10. decembra 1996, ob 18. uri.

Novega nagradnega vprašanja v novembrski številki ne bomo zastavili, pač pa bomo na decembrskem predavanju (glej obvestilo) izžrebali obiskovalca in obiskovalko ter ju nagradili. Vsebinska nagrada naj ostane skrivnost.

Ker se nezadržno bližajo božični in novoletni prazniki, želimo opozoriti vse ljubitelje psov, da svoje ljubljence zaščitijo pred nezaklenimi posledicami pokanja petard, rakiet in drugih pirotehničnih sredstev, saj je dokazano, da negativno delujejo na obnašanje in psiho psa. Vsem ostalim, ki bodo to upoštevali, pa se zahvaljujemo.

(vš)

SLIKOVNA KRIŽANKA

SESTAVIL:
M. M.

4. JN. 23. ČRKA	IME KIRURGA GADŽIJEVA	IZPIRANJE	KRAVANJA	GRUDEN IGO	MESTO NA NIZOZEMSKEM	OTOČJE OB KITAJSKI OBALI			
							ODGOVOR NA KONTRO	PRELAZ V ALPAH	1. IN 2. VOKAL
								NOTA	
								NABIREK	
ŠTEVNIK				MIŠLENJE					
				DIFTONG					
ANTON ASKERC DESNA ROKA			NEM. MARKA			VOKALA			
			KROG OB PRS. BRAD.			SLOVENSKA IGRALKA			
			DANSKI OTOK		NATRIJ			ERBIJ	
			TANTAL		MONGOLSKI VLADAR			POZIRANJE ZRAKA	
OKROG-LOST				NEMSKI SKLADATELJ ŠPELA PRETNAR		KOREJSKA REKA			
ŠOLA ZA PLES						MESTO V ROMUNIJU			
						ENAKI ČRKI			
ŠVIC. BALNE-OLOG			STANAR					VNETJE NOSNE SLUZNICE	IME GLASBENIKA LOPEZA
			GRŠKI BOG ZDRAV						
TELUR		RUSEVSKI		ARZEN	TEKM. IGRE				
		UČENJAK			BITJE V ŠHOL. FILOZ.				
RT V JUŽNI AMERIKI				UDELEŽ. SINJSKE ALKE	NEON	DEŽELA DRAGULJEV			
					REKA V KONGU				
	GORA V JULJSKIH ALPAH	RENJI	GORA PRI BOVCU			IGRALKA YOKO			
		BICIKEL							
ŠTUDENTSKI KULT. UM. CENTER			ODISEJ			OGIB			
			EV. VESOLJ. AGENCIJA			STARA MAMA			
KRAJ OB DRAVI					ALUMINIJ	OKRASI			
REKA V RUSLI			REKA V NEMČIJI (PO NASE)			INDIJANCI V SREDNJI AMERIKI			
VOGAL			POML. MESEC			VRSTA PREPROGE			

Rešitev križanke iz oktobrske številke (vodoravno): Preda, repuh, Epsom, sto, DS, Limpopo, šrapnel, Sorbona, Konrad, Nelson, Ankele, ladjar, room, Krka, Vuga, med, pi, šobe, Anet, Stele, CS, Brilej, ani, vik, Pot miru, solnica, idiot, Natanielj, janševci, Erard, AK, t v vin, oko.

**Občina
Ilirska Bistrica**

**Gozdno
Gospodarstvo
Postojna**

LESONIT D.D.

Lesno kemična industrija
6250 Ilirska Bistrica, Slovenija
Nikole Tesle 11, p.p. 49
Telefon: n.c. +386 (0) 67 41 241
Telex: 34 125 leson si
Telefax: +386 (0) 67 41 433, 41 547

**transport
terminal
ilirska bistrica**

Plama-pur

PIVKA
perutninski kombinat
Neverke 30
6256 KOŠANA

**CENJENE KUPCE VABIMO,
DA OBIŠČEJO DELIKATESO
IN AGROTRGOVINO NA KALU.**

ZA VAS IMAMO:

- široko paleto svežega in zamrznjenega piščančjega mesa
- izdelke iz perutninskega mesa
- konzumna jajca po izredno ugodni cenah
- vse vrste peletiranih krmil za živali
- dan stare piščance

Informacije po telefonu:

067/51-030 ali 067/55-810

**POSTANITE IN OSTANITE
NAŠI ZVESTI KUPCI!**

TRUDIMO SE, DA BI PROIZVODNJA MESA
ČIMPREJ STEKLA V NAŠI PRENOVLJENI
KLAVNICI, DA BO PONUDBA ŠE PESTREJŠA
IN KVALITETNEJŠA.

BODITE Z NAMI IN USPELO NAM BO!

Suma inženiring d.o.o.
Bazoviška 18, 6250 Ilirska Bistrica
telefon: 067/41-504, telefax: 067/81-042

KSP
ILIRSKA BISTRICA
Prešernova 7

ProVITA®

Inženiring d.o.o.
6250 Ilirska Bistrica
Vilharjeva 27
tel. 067/41-820

TOKLS

Vojkov drevored 14, 6250 Ilirska Bistrica

Najem in prodaja prostorov za:

- proizvodnjo
- skladiščenje
- in pisarne

Informacije: tel. 067/81-188

IRBIS

IRBIS d.o.o.
KOSEZE 32C
6250 ILIRSKA BISTRICA
TEL/FAX: +386 (0)67/41-082

... VSE ZA ČISTEJŠE OKOLJE

Poleg proizvodnje čistilnih sredstev in oskrbe
z artikli za osebno in splošno higieno nudimo
usluge čiščenja vseh vrst talnih oblog

URNIK

VSAK DAN 7 - 14

PRVA SOBOTA V MESECU 8 - 12

**TRGOVINA Z
GRADBENIM MATERIALOM**

PODBEŽE 39 - ZALČI
6250 ILIRSKA BISTRICA
tel. 067/82-402, fax. 067/81-285

TRGOVINA "BOŠTO"

BAZOVIŠKA 4a
6250 ILIRSKA BISTRICA
tel. 067/42-123

Cankarjeva 24, 6250 ILIRSKA BISTRICA

**primorje
ajdovščina**

ENOTA BISTRICA IL. BISTRICA

CENJENIM STRANKAM NUDIMO:

- vse vrste gradbenih in mizarskih storitev, asfaltiranje, montažne hale,
- prodajamo vse vrste betonov, pesek, mivko in vse vrste betonskih izdelkov,
- izposojamo gradbene odre in opažni material.

COMMERCE
GRAFIČNE STORITVE IN TRGOVINA d.o.o.
6250 Ilirska Bistrica

GRAFIČNI ATELJE

IN
UREDNIŠTVO ČASOPISA SNEŽNIK
Bazoviška 40
tel. 067/81-297, fax. 067/41-124

PAPIRNIČA - LINEA ART
Bazoviška 19
tel/fax. 067/42-077

PURPLA TEX

d.o.o.

Gradišče 51
6243 OBROV
Telefon: 066/88-016
Telefax: 066/88-033

PE PODGRAD

Podgrad 110
6244 PODGRAD
Telefon: 067/85-031, 85-210

OSCAR

SERVIS GOSPODINJSKIH APARATOV

OSKAR SAMSA s.p.
Maistrova 17, 6250 ILIRSKA BISTRICA, TELEFON: 067/41-101

**SERVISIRAMO VSE VRSTE GOSPODINJSKIH APARATOV
(GORENJE, CANDY, ZANUSSI ...)**

DELOVNI ČAS

**VSAK DAN OD 8⁰⁰ DO 14⁰⁰ URE IN OD 16³⁰ DO 18⁰⁰
SOBOTA OD 8⁰⁰ DO 12⁰⁰ URE**

CENIK OGLASOV

1. cela stran	28 x 35 cm	90.000 SIT
2. polovica strani	28 x 17 cm	45.000 SIT
3. četrtina strani	14 x 17 cm	22.500 SIT
4. osmina strani	14 x 8,5 cm	11.250 SIT
5. šestnajstina strani	6,5 x 8,5 cm	5.700 SIT

Cena dvobarvnih oglasov na prvi in zadnji strani je višja za 30%.
Za večkratno oglaševanje znižamo ceno po dogovoru.

Pokličite: "GA commerce",
Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica,
tel.: 067/81-297, fax: 067/41-124

Snežnik

UREDNIŠTVO

6250 Ilirska Bistrica, Bazoviška 40

NAROČILNICA

ime

prilimek

se naročam na časopis SNEŽNIK.
Prosim, da mi ga pošiljate na naslov:

V _____, dne _____

podpis: _____

ŠPORT NEKOČ

Iz zgodovine bistriške košarke

2

Prijetno presenečen ob oživitvi košarke v našem mestu, bolje rečeno v naši občini, o čemer pričajo ustanovni občni zbor košarkarskega kluba v Ilirski Bistrici, zimska in poletna občinska košarkarska liga ter razmeroma solidni igralci posameznih ekip v teh ligah, s kolegi ponovno podoživljam zgodovino naše, bistriške košarke. Zelo težko se je lotiti pisanja katerekoli kronike ob pomanjkljivi dokumentaciji. A po toči zvoniti je prepozno, zato bom poizkusil opisati zgodovino bistriške košarke po spominu, obstoječih dokumentih in zabeležkah. Seveda bom hvaležen vsem, ki bodo lahko dopolnili ta zapis.

Leto 1964

Ekipa KK Lesonit se je intenzivno pripravljala na tekmovalno leto v I. slovenski ligi. V spomladanskem delu je imela dobre priprave in celo vrsto prijateljskih tekem (Idrija, Sežana, Nanos, Tolmin in Gorica). V domačem klubu so ustanovili tudi žensko košarkarsko ekipo. Uprava društva je resno razmišljala o prenovitvi igrišča, ureditvi razsvetljave in slačilnic. 1. februarja 1964 je bil občni zbor KK Lesonit, ki se ga je udeležilo le borih 18 košarkarjev. Kljub nekoliko slabi volji zaradi majhne udeležbe, so se le dogovorili za električno razsvetljavo igrišča, gradnjo tribun in slačilnic.

16. februarja se je v Il. Bistrici odvijal zimski pokalni turnir Primorske, ki ga je organizirala Košarkarska podzveza Primorske. Prijavilo se je 6 ekip: Nanos, Tolmin, Sežana, Dornberk, Št. Peter pri Gorici in Lesonit. Končni vrstni red: 1. Lesonit, 2. Nanos, 3. Tolmin, 4. Sežana, 5. Dornberk, 6. Št. Peter.

Sledi tekmovalno leto v I. slovenski ligi. Poglejmo rezultate Lesonita po petih krogih! Lesonit : Ilirija 59:57, Domžale : Lesonit 49:44, Lesonit : Škofja Loka 66:39, Lesonit : Branik 59:45, Svoboda : Lesonit 59:61 (po podaljških). Časopis Snežnik je po petem krogu objavil naslednjo vest: "Letošnje uspešno nastopanje našega ligaša med najboljšimi v Sloveniji vzbuja med našimi občani veliko zanimanje. To potrjujejo že obiski na vsaki tekmi".

1. maja 1964 je v Ilirski Bistrici gostovala nemška košarkarska reprezentanca. Citat iz glasila Košarkarske zveze Zahodne Nemčije o naši košarki pravi nekako takole: "Ne, takega dopoldneva nisem pričakoval (vodja reprezentance Herbert Schlefer, op. p.). Najmanj 2500 gledalcev je sončnega 1. maja obkrožilo krasno igrišče malega slovenskega mesta Ilirska Bistrica s 4500 prebivalci. Hoteli so prisostvovati prijateljski tekmi med okrepljenim vodstvom republiške lige in moštvom nemške košarkarske reprezentance. Na cementnem igrišču se je tekma končala 71:67 (35:38). Zmaga s tremi koši razlike ni bila prepričljiva za naše moštvo. Navdušenje publike, ki je bila na strokovni višini, in gostoljubnost tega simpatičnega mesta ob potoku s postvrmi naj bosta še posebej poudarjeni. Prav gotovo bo ostalo nepozabno gostoljubje v Ilirski Bistrici..."

"Velika zmaga Lesonita", "Lesonit povečuje vodstvo v I. slovenski ligi", "Lesonit prepričljivo vodi"..., to je le nekaj naslovov, ki smo jih zasledili v naših časopisih in ki nam zgovorno dokazujejo resnične uspehe našega republiškega ligaša. Po odigranih 11 krogih je stanje na lestvici naslednje: 1. Lesonit, 2. Branik, 3. AŠK Tivoli, 4. Ljubljana, 5. Ilirija, 6. Domžale, 7. Elektra, 8. Škofja Loka, 9. Svoboda, 10. Triglav. Igralci: A. Štemberger, D. Prosen, A. Žnidaršič, E. Lenarčič, R. Grlj, A. Čosič, D. Antoni, Z. Kandare, E. Barone, M. Ujčič, D. Grlj (trener).

Ob koncu tekmovalnega leta igralci Lesonita obdržali prvo mesto. "Slavje, ki ga Bistričani ne bodo pozabili" je naslov članka v Snežniku, ki je izšel v oktobru leta 1964 in pravi: "V družini najboljših košarkarjev v Sloveniji smo že lani imeli edini cilj - obdržati se v tej družbi. Pokroviteljstvo tovarne Lesonit, materialna in moralna podpora tega delovnega kolektiva je vnesla v košarkarsko življenje in preko njega na druga športna področja nove kvalitete, ki so se začele zrcaliti v odnosih mladine, delovnih kolektivov, občinske skupščine, družbeno-političnih organizacij in delovnega človeka ilirskobistriške komune do drugih športnih zvrsti in do nove fizionomije našega športnega parka. Ko se je letos spomladi začela borba za točke med najboljšimi, je bila naša edina želja častno zastopati naš kraj pod Snežnikom. Šele po prvih priborjenih zmagah smo spoznali, da imamo možnost uvrstitve pri vrhu lestvice. Mesto košarke - Ilirska Bistrica, kjer vsak

drugi občan sodeluje v razgibanem špalirju okrog košarkarskega igrišča, kjer pionirji, mladinci in mladinke vadijo pod koši in kjer se o košarki govori v slehernem kotičku, se je tako zbralo na slovesnem sprejemu tistega priznanja, ki so ga po dramatičnih borbah pod koši priborili naši košarkarji, sebi in nam v čast in vzpodbudo za prihodnje še večje naloge. Novica o osvojenem

KK Lesonit je leta 1964 postal slovenski prvak. Z leve stojijo: E. Lenarčič, M. Šuštar, E. Barone, D. Prosen, M. Ujčič, D. Kirn, Z. Kandare, D. Antoni, A. Žnidaršič, R. Grlj in A. Štemberger.

prvenstvu je prejšnjo soboto zvečer švignila med nas in v trenutku se je mesto prebudilo iz nočne tišine. Med izrazi veselja je bila pretočena tudi marsikatera solza radosti kot znamenje veselja spriču zmage in prvega mesta."

Čestitkam so se pridružili številni gostje, predstavniki ilirskobistriških podjetij, organizacij in ustanov, po predaji pokala Košarkarske zveze Slovenije pa se je začela prijateljska košarkarska tekma s Slovanom, članom I. zvezne lige, ki se je končala s tremi točkami razlike v korist gostov. Po končani tekmi in slavnosti na igrišču se je zbralo kakih 100 ljubiteljev košarke z moštvoma Slovana in Lesonita v kavarni "Turisti", kjer se je slavje nadaljevalo pozno v noč v izrednem veselju in prijateljskem vzdušju.

R. Grlj, E. Lenarčič, A. Štemberger, D. Prosen in A. Žnidaršič s pokalom za osvojeno republiško prvenstvo.

In še pogled na lestvico ob koncu tekmovalnega leta: 1. Lesonit, 2. AŠK Tivoli, 3. Ilirija, 4. Domžale, 5. Ljubljana, 6. Branik, 7. Elektra, 8. Svoboda, 9. Škofja Loka, 10. Triglav.

Tako so se košarkarji Lesonita vpisali med prve Slovenije in si pridobili potno karto na kvalifikacije za vstop v Zvezno košarkarsko ligo Jugoslavije. Naslova republiškega prvaka za leto 1964 so bili vsekakor najbolj veseli igralci sami, toda to veselje je z njimi delila vsa bistriška javnost, ki je igralcem in vodstvu kluba na različne načine čestitala za dosežen uspeh.

V oktobru leta 1964 so se košarkarji Lesonita podali na kvalifikacije za vstop v zvezno ligo, ki

so bile v Sarajevu. Glavno mesto takratne Bosne in Hercegovine je sprejelo organizacijo turnirja za prvo skupino, v Skopju pa se je odvijal turnir druge skupine. V Sarajevu so tekmovala ekipe Ivograd, Split, Mlada Bosna (Sarajevo) in Lesonit. Ekipa Lesonita je na teh kvalifikacijah igrala fantastično. Nizko rast so igralci Lesonita nadomestili z odlično tehniko in taktično igro. Zlasti drugi dan, na tekmi z Ivogradom, so priredili na igrišču pravo ekshibicijo lepe košarke. Ekipa Lesonita je dve tekmi izgubila, eno dobila in zaradi boljše razlike v koših dosegla drugo mesto na turnirju in se tako uvrstila v zvezno košarkarsko ligo.

Vest, ki je prišla iz Sarajeva, je k veselju spriču osvojenega republiškega prvenstva v košarki prilila nov ponos. Telegrami, čestitke in sporočila so

deževali iz vseh krajev tedanje Jugoslavije. Naši košarkarji so se na kvalifikacijah borili skrajno disciplinirano in zagrizeno do zadnje sekunde razburljivega tekmovalja.

Leto 1965

7. marca 1965 je bil v Domu družbenih organizacij redni letni občni zbor KK Lesonit. Vodil ga je predsednik kluba Bogdan Bernik. Velika dvorana je bila zasedena do zadnjega sedeža. Udeleženci so bili igralci, mladinci, mladinke, pionirji in simpatizerji. V razpravi so sodelovali med drugimi tudi predsednik občinske skupščine Ivan Kukovec, direktor Lesonita Jože Vadnjak, predstavnik Košarkarske zveze Slovenije Čížek Bolka, predsednik komisije za košarko pri Zvezi za tele-

sno kulturo okraja Koper Janko Princič iz Nove Gorice in drugi. Burno so odjeknile besede direktorja Lesonita, ko je dejal: "Košarkarski klub Lesonit ni sam, z njim smo vsi mi, vsi člani kolektiva, vsi občani. Z Vami živimo, z Vami igramo in smo del Vas. Razumevanje in finančna pomoč klubu s strani naše delovne organizacije so le del tistega, kar ob vsaki tekmi čutimo!" Iz programa za leto 1965 je bilo razvidno, da bodo morali odbor kluba in igralci ter vsi forumi v komuni vložiti mnogo truda, če bodo hoteli izpolniti skrito, skorajda neuresničljivo željo - ostati v prvi zvezni ligi.

(NADALJEVANJE PRIHODNJIČ)

Dimitrij Grlj

NOGOMET

Zmaga za zeleno mizo

Člansko moštvo NK Transport je "dokaj srečno" zaključilo jesenski del prvenstva, saj je kljub porazu z rezultatom 0 : 1 v Ljubljani z NK Ilirija osvojilo tri pomembne točke "za zeleno mizo". Po 13. krogu se je tako povzpelo na solidno 7. mesto 3. SNL - zahod.

V zimskem premoru imata uprava kluba in trener Ivan Primc precej časa, da uredita igralске vrste in pripravita moštvo za spomladanske tekme. Kljub relativno visoki uvrstitvi pa so igralci dolžni številnemu občinstvu precej več kot so pokazali jeseni, posebej na nekaterih tekmah z objektivno slabšimi nasprotniki. Da to zmorejo, so dokazali na pokalni tekmi proti kozinskemu drugoligašu (zmaga po kazenskih streljih) in vodilni ekipi iz Sežane v 12. krogu (2 : 1, na fotografiji). Očitno je, da domači igralci najbolj "grizejo" takrat, ko imajo za nasprotnika omenjeni moštvi. Proti slabšim ekipam take motivacije ne najdejo.

Poleg članske in mladinske ekipe so jesenski del prvenstva zaključili tudi starejši dečki, ki so po odigranih desetih krogih v ligi MNZ Koper pristali na 5. mestu razpredelnice med enajstimi klubi, saj so v desetih tekmah zbrali 18 točk (razlika v golih je 23 : 17).

Mlajši dečki imajo najdaljšo tekmovalno sezono. V konkurenci štirinajstih ekip so do sedaj odigrali 12 krogov. Pred zadnjo jesensko tekmo imajo 18 točk in gol razliko 39 : 35. Trenutno zasedajo 8. mesto, ki ga bodo tudi obdržali, imajo pa možnost napredovati še vsaj za eno mesto, če dobijo zadnjo tekmo.

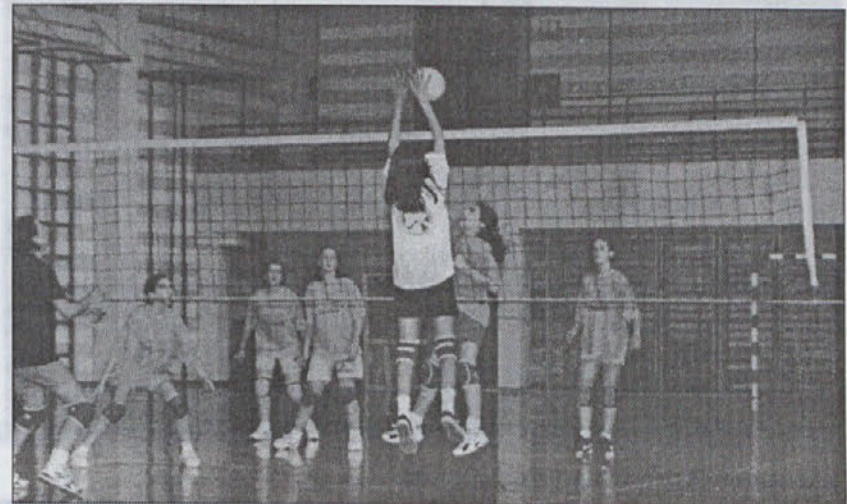
Z. Debevc

ŠOLSKI ŠPORT • ODBOJKA

Zmaga Dobrovk na šolskem turnirju

Osnovnošolska odbojka se je v preteklem letu tudi pri nas docela ukoreninila. Pod prizadevnim mentorstvom Maria Princa potekajo treninzi za mlajše in starejše deklice na Osnovni šoli D. Ketteja že drugo leto, v tem šolskem letu pa se formirajo ekipe deklet tudi na Osnovni šoli A. Žnidaršiča in Osnovni šoli R. Ukoviča v Podgradu.

Na pobudo Marja Princa je bil 19. novembra v Športni dvorani OŠ A. Žnidaršiča organiziran turnir starejših deklic. Poleg ekip obeh ilirskobistriških šol sta sodelovali še ekipi OŠ A. Globočnik iz Postojne in OŠ Dobrovo iz Goriških Brd. Tekmovalje (na fotografiji je ena od neštetihih akcij ob mreži) je potekalo tako, da so se vse ekipe pomerile med seboj na dva dobljena niza. Odigrano je bilo šest tekem, končna lestvica pa je naslednja: 1. mesto OŠ Dobrovo (6 točk), 2. mesto OŠ D. Ketteja (4 točke), 3. mesto OŠ A. Globočnik (2 točki) in 4. mesto OŠ A. Žnidaršiča (0 točk).

Očitno je, da na Goriškem odlično delajo z mladimi že vrsto let, saj so osnovnošolke, ki jih vodi prvotilgaška trenerka Liljana Šibau, na turnirju prepričljivo zmagale. Če želimo tudi pri nas doseči kaj podobnega, bo potrebno vaditi že v 5. razredu, z osnovami odbojke pa seznaniti učenke in učence že prej v okviru športne vzgoje. Tak cilj bo mogoče realizirati le ob zadostnem številu vadijskega kadra, pomoči šol v procesu športne vzgoje ter kasneje tudi z zagotavljanjem finančnih sredstev za ta šport.

Tekst in fotografija: Z. Debevc

ŠPORTNA REKREACIJA

Ženska odbojcarska liga

Za organizatorji tekmovalja in rekreativkami je nepopoln 4. krog tekmovalja, tako da je že razvidno, katere ekipe lahko glede na dosedanje rezultate in igro računajo na vrh razpredelnice. Po prikazani igri je očitno, da se raven tehnike in taktike igralrki vidno izboljšuje.

ŽENSKA ODBOJKARSKA LIGA 1996

Lestvica po nepopolnem 4. krogu

	točke	razlika v nizih
1. OŠ A. ŽNIDARŠIČA	8	8 : 0
2. MIKASA	6	6 : 0
3. KOŠANA	6	6 : 1
4. SREDNJEŠOLKE	4	5 : 4
5. SKRITI TALENTI	2	2 : 4
6. KZŽ	2	2 : 6
7. AEROBIC TEAM	0	0 : 8
8. PODGRAD	0	0 : 6

PRIZNANJA

Športna priznanja za leto 1996

V okviru podeljevanja priznanj najboljšim športnikom v preteklem letu, bo Športna zveza Ilirska Bistrica obnovila podelitev priznanj zaslužnim športnim delavcem za 10, 20, 30 ali celo več let dela v športu, športnim organizacijam pa bo podelila priznanja za izredne uspehe ali jubilejne obletnice. Predvidena so tudi priznanja za druge posameznike ali organizacije, ki z izjemnim prispevkom pomagajo k razvoju športa v ilirskobistriški občini.

Občinska priznanja za športne delavce bodo temeljila na podobnih kriterijih kot v preteklosti, ko smo podeljevali bronaste, srebrne in zlate značke, poimenovane po Stanku Bloudku.

Podeljevanje priznanj športnim delavcem v novi obliki bo v bistvu nadaljevanje predhodnega načina. Za priznanja športnim organizacijam in ostalim bo posebna komisija za priznanja pri Športni

zvezi Ilirska Bistrica že v kratkem uskladila kriterije.

Vse posameznike in organizacije prosimo, da dostavijo na naslov Športne zveze Ilirska Bistrica, Bazoviška 26, tel./fax 81-177, predloge za posameznike ali organizacije, ki bi bili primerni za omenjeno priznanje. Rok za dostavo predlogov s pisnimi utemeljitvami je 15. december 1996.

ŠZ Ilirska Bistrica

KOŠARKA

O delu KK Plama-pur Il. Bistrica

Po dolgoletnem tatišju in začetnih težavah pri vzpostavitvi celotne organizacije kluba lahko rečemo, da je Košarkarski klub Plama-pur Ilirska Bistrica v polnem pogonu. Po dogovoru z novim generalnim sponzorjem, podjetjem Plama-pur iz Podgrada, ima klub sedaj novo ime.

Prva tekmovalna ekipa nastopa v D skupini Slovenske košarkarske lige - zahod. Po prvem delu tekmovanja je očitno, da je bistriška ekipa še popolnoma neizkušena, vendar zelo perspektivna, saj deluje šele tri mesece. Ekipo sestavljajo mladi igralci, mladinci in celo kadeti.

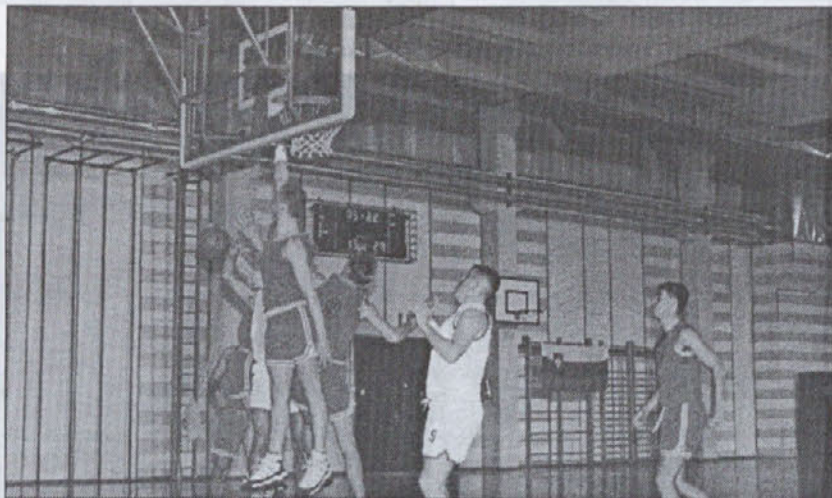
Vzporedno z delom članske ekipe smo organizirali še šolo košarke, ki zajema dve selekciji otrok iz 5. in 6. razredov ter iz 7. in 8. razredov. Prav tako že vadi selekcija deklic od 6. do 8. razreda. Skupno deluje in trenira več kot 100 igralcev in igralk, vodi pa jih 5 trenerjev.

Poudariti je treba zelo velik napredek, ki so ga igralci in igralkle dosegli v tako kratkem ča-

su, saj je prva ekipa zabeležila nekaj zmag v ligi. Zadnje gostovanje šolskih ekip v Postojni je minilo s polovičnim uspehom. Starejši dečki so sicer izgubili, mlajši dečki pa so senzacionalno zmagali. Ne pozabimo, da so Postojnčani aktualni prvaki Slovenije v šolski košarkarski ligi.

V okviru kluba deluje tudi sekcija veteranov, ki tekmuje v izredno močni mednarodni ligi Alpe-Adria s klubi iz Hrvaške in Italije. Ekipa veteranov KK Bistrice bo zadnji teden v novembru gostovala v Italiji.

Za UO KK Plama-pur Il. Bistrica:
Dušan Jenko

S tekme proti KK Gorenja vas. (Foto: Z. Debevc)

STRELSTVO

Prve tekme z novimi puškami

Za mlade tekmovalce SD 4. junij Ilirska Bistrica se je začela nova strelska sezona. Starejši dečki, ki nastopajo v Pokalu prijateljstva, so tekmovali že v 2. krogu. V njihovi kategoriji lahko še vedno nastopajo s serijskim zračnim orožjem, v ostalih pa le s standardnim.

Na tekmi, ki jo je organizirala SD Tabor Ježica 19. novembra v Ljubljani, so se ekipno uvrstili na 13. mesto med 23 ekipami, posamično pa so v konkurenci 94 tekmovalcev dosegli naslednje rezultate: Aleš Baričič 18. mesto (173 krogov; 84, 89), Željko Markovič 60. mesto (158 krogov; 83, 75) in Sanel Čajtinovič 69. mesto (153 krogov; 78, 75). Ti trije rezultati so šteli tudi za ekipno uvrstitev. Nastopil je še Matej Suban, ki je zasedel 85. mesto (141 krogov).

Mlajši mladinci so 10. novembra v Ljubljani nastopili v 1. krogu državne lige s standardnimi puškami. Doseženo 6. mesto med 14 ekipami je za trenerja Stanislava Mahneta uvrstitev pod pričakovanji, saj je bilo dosegljivo tudi 3. mesto, če bi še dva strelca dosegla normalne rezultate. V posamični konkurenci je bil Uroš Mahne 11. z zadetimi 361 krogi (86, 95, 93,

87), Simon Spetič 14. s 355 krogi (88, 91, 90, 86) in Uroš Turkovič 24. s 344 krogi (89, 88, 82, 85). Nastopilo je 55 strelcev.

Mlajši mladinci so se 16. novembra v Ljubljani udeležili odprtega kontrolnega tekmovanja s standardnim zračnim orožjem. V absolutni mladinski konkurenci (62 tekmovalcev) so se Bistričani uvrstili v drugo polovico razpredelnice. Simon Spetič je zasedel 38. mesto z zadetimi 537 krogi (84, 86, 93, 89, 94, 91), Uroš Mahne 46. mesto s 523 krogi (88, 87, 89, 86, 89, 84), Uroš Turkovič pa 57. mesto s 509 krogi (87, 85, 84, 86, 81, 86).

Najboljši mladinec Gregor Boh iz Cerknice je zadel 581 krogov (97, 98, 97, 97, 96, 96). V članski konkurenci je bil najboljši reprezentant Rajmond Debevec s 591 krogi (98, 99, 100, 98, 98, 98).

Z. Debevc

LOKOSTRELSTVO

Jan Šuštar postavil nov državni rekord

Bistriški lokostrelci smo v nedeljo, 24. novembra 1996, odpotovali na mednarodno lokostrelsko tekmo v Sovodnje pri Gorici (Italija). Zamejci so poskrbeli, da je IX. TURNIR 'NAŠ PRAPOR' res lepo uspel. Še posebno za nas, ki smo se vrnil domov s petimi pokali za osvojena prva mesta posamezno in dvema ekipnima pokaloma.

Prva mesta so osvojili: Dunja Štemberger (kadetinja, olimpijski lok), Urška Hrvatin (kadetinja, goli lok), Nejc Štemberger (kadet, goli lok), Maja Štefančič (deklica, compound) in Jan Šuštar (deček, goli lok).

Jan Šuštar (na sliki) je popravil že nekaj let star državni rekord za dečke goli lok, ki je bil 469 krogov. Nov rekord pa je 489 krogov, ki ga uvršča na 10. mesto med člani, kar samo potrjuje, da v klubu res dobro delamo.

Sredi novembra smo imeli na dvodnevem obisku g. Marjana Podržaja, enega izmed petih inštruktorjev lokostrelstva v Evropi. Po predavanju in ogledu novosti v lokostrelstvu smo imeli še trening po skupinah. Nad doseženim pri delu z našimi tekmovalci je bil navdušen tudi gost, ki je nekatere posebej izpostavil kot kandidate za naslednje kadetsko in mladinsko svetovno prvenstvo.

Sedaj pa še obljuba iz prejšnje številke Snežnika o Slovenskem pokalu za letošnje leto. Ogorčen boj na zadnji tekmi za SP se je bil v Mozirju. Po koncu smo vseeno morali seči v roke predstavnikom LK Ankarana, ki so nas v skupnem seštevk SP prehiteli za pičlih 22 točk. Končni seštevek je: Ankarana 2949 točk,

LK Il. Bistrica 2927 točk in na tretjem mestu LK Mozirje 2163 točk. Svečana podelitev pokalov bo 11. decembra na proslavi 20-letnice lokostrelstva v Cankarjevem domu v Ljubljani. O tem pa obširneje prihodnjic.

Lokostreski pozdrav: VSE V ZLATO.

Igor Šuštar

KARATE

Dobre uvrstitve, slaba organizacija

Mlajši in starejši dečki in deklice Karate šole "Samurai" iz Ilirske Bistrice so se 16. novembra s pomočjo Športne zveze Ilirska Bistrica udeležili 2. pokalne tekme za državno prvenstvo Slovenije, ki sta jo v Ljutomeru organizirali Tekmovalna komisija Karate zveze Slovenije in Karate klub Ljutomer.

Tekma je bila organizirana površno, v okrnjeni konkurenci pa so tekmovali najboljši karateisti iz 17 klubov. Naši tekmovalci so odšli na pot zgodaj zjutraj in se pozno vrnil, kar zgovorno priča o težavnosti državnih prvenstev v karateju.

pri starejših dečkih prav tako 3. mesto v katah; Nejc Glavaš (OŠ D. Ketteja) je v bojih pri mlajših dečkih do 35 kg osvojil 3. mesto; Boštjan Sedmak (OŠ T. Tomšiča) je v bojih do 55 kg osvojil 4. mesto; Andrej Primc je v bojih do 60 kg osvojil 3. mesto; Željko Markovič (OŠ

Na najvišji stopnički je Sandi Berginc.

Naši najmlajši tekmovalci so dosegli naslednje rezultate: Sandi Berginc (učenec OŠ D. Ketteja) je v katah med mlajšimi dečki premočno osvojil 1. mesto; Domen Hrabar (OŠ A. Žnideršiča) je v katah osvojil 4. mesto, v bojih do 45 kg pa je bil tretji; Anita Šenkinc (OŠ T. Tomšiča) je v svoji kategoriji v katah osvojila 1. mesto; ekipa mlajših dečkov (Sandi Berginc, Martin Logar in Domen Hrabar) je osvojila 1. mesto, ekipa mlajših deklic (Anita Šenkinc, Suzana Logar in Lea Božeglav) pa 2. mesto; Špela Muha (OŠ D. Ketteja) je v katah pri starejših deklicah dosegla 1. mesto, Mladen Hrabar pa

A. Žnideršiča) je v kategoriji do 45 kg osvojil 3. mesto, njegov klubski kolega Mladen Kablar pa v kategoriji do 65 kg 4. mesto.

Tekmovalci Karate šole "Samurai" Ilirska Bistrica se bodo lahko v vseh kategorijah izkazali na mednarodnih karate turnirjih v Trbovljah (14. in 15. dec.), v Zgoniku (15. dec.) in v Murški Soboti (23. dec.), na turnirju za nižje pasove v Trbovljah, dva naša člana mladinske reprezentance pa konec novembra potujeta v Nürnberg (Nemčija), kjer bo Evropski karate turnir mladinskih reprezentanc.

Stojan Šestan

BALINANJE

Uspešna sezona tudi za BK Zabiče

Prizadevni športni delavci Balinarskega kluba Zabiče so vložili ogromno dela v dokončanje balinarske dvorane, vseeno pa so našli tudi dovolj tekmovalne motivacije. Na kvalifikacijah za vstop v 2. ligo - zahod so se 9. in 10. novembra v Novi Gorici, kjer je nastopalo 8 ekip, uvrstili v višji rang tekmovanja.

V prvem krogu so premagali BK Goriška Brda (9 : 8) šele po izteku rednega dela tekme. V polfinalu so potem precej lažje premagali moštvo BK Rovna z izidom 10 : 2 in se skupaj z drugim finalistom BK Brko gradbeništvo Sovič iz Postojne uvrstili v 2. ligo.

BK Zabiče je po uspehu v občinskem pokalu nastopil na finalnem turnirju Balinarskega pokala Slovenije za leto 1996. Na baliniščih BK Balinček v Ljubljani se je v soboto, 16. novembra, pomerilo 16 najboljših četvork iz regijskih kvalifikacij. BK Zabiče se je z zmago v prvi tekmi proti BK Šiška in porazom v četrtfinalu z BK Trata končno uvrstil na 8. mesto Balinarskega pokala Slovenije za leto 1996.

Z. Debevc

RAZPISA

Zimska košarkarska liga

Športna zveza Ilirska Bistrica in Košarkarski klub Plama-pur Ilirska Bistrica razpisujeta tekmovanje v košarki oziroma Zimsko košarkarsko ligo 1997.

Tekmovanje bo predvidoma potekalo od januarja do marca 1997 v Športni dvorani OŠ A. Žnideršiča. Tekme bodo ob nedeljah in eventualno ob sobotah zvečer, odvisno od tega, kdaj bo igral KK Plama-pur Ilirska Bistrica.

Pravila tekmovanja bodo podobna kot za ligo, ki je bila organizirana v začetku leta 1996. Ekipa se lahko prijavi z igralci, ki nastopajo v C in D skupini Slovenske košarkarske lige. Število igralcev (članov) v posamezni ekipi oziroma omejitve bodo določene naknadno in v dogovoru s predstavniki ekip.

Zadnji rok za prijave je 20. december 1996. Istega dne bo ob 18. uri v prostorih Športne zveze (Sokolski dom) tudi sestanek s predstavniki ekip. Prijave sprejema Športna zveza Ilirska Bistrica, Bazoviška 26, tel./fax: 067/81-177.

Moška odbojcarska liga

Športna zveza Ilirska Bistrica vabi vse, ki si želijo sodelovati na športnorekreativnem tekmovanju v odbojki, da je čas za prijave še do 15. decembra 1996.

Do sedaj se je prijavilo že 6 ekip. Organizator predvideva višino prijavnine in sistem tekmovanja v naslednjih oblikah:

- enokrožna liga za 8 ekip; prijavnina 15.000 SIT,
- tekmovanje v dveh skupinah in finalne tekme za dve najboljši ekipi v skupini, ki naj bi štela 9 (10) do 12 ekip; prijavnina je 13.000 SIT.

Več dodatnih informacij glede organizacije boste dobili po zaključku prijav. Organizator bo pripravil sestanek s predstavniki ekip v ponedeljek, 16. decembra 1996, ob 18. uri v prostorih Športne zveze Ilirska Bistrica.